

GENERALITAT
VALENCIANA

Unió Europea

Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

GESTIÓ FINANCERA

2º CURS DEL CICLE FORMATIU DE GRAU
SUPERIOR D'ADMINISTRACIÓ I FINANCES

**PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA
CURS 2022-23**

MODALITAT PRESENCIAL

PROFESSORA: AZUCENA NOVELLA LUNA

DEPARTAMENT ADMINISTRACIÓ

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
1.1. Justificació de la programació	5
1.1.1. Marc legal de referència.....	5
1.1.1.1. De caràcter general.....	5
1.1.1.2. De caràcter específic	7
1.1.2. Caracterització	8
1.1.2.1. Identificació del Títol	8
1.2. Contextualització de la programació	8
1.2.1.El municipi de Lliria i la comarca del Camp de Túria	8
1.2.2. Context demogràfic i econòmic de Lliria.	9
1.2.3. L'IES Laurona	12
1.2.4. Perfil de l'alumnat que cursa l'assignatura.	13
1.3. Objectius generals del mòdul.....	14
2. COMPETÈNCIES.....	15
2.1. Perfil professional: determinació de les competències associades al títol, cicle i mòdul	15
2.2. Funció del mòdul i la seua relació amb les competències del títol i els objectius generals del cicle	16
2.2.1. Línies d'actuació en el procés d'ensenyament-aprenentatge per a aconseguir els objectius del mòdul.	18
3. CONTINGUTS.....	18

3.1. Anàlisi i seqüenciació de continguts.....	25
6.2. Continguts mínims exigibles	33
4. UNITATS DIDÀCTIQUES.....	35
4.1. Organització de les unitats didàctiques.....	35
4.2. Distribució temporal de les unitats didàctiques	54
5. METODOLOGIA DIDÀCTICA	55
5.1. Metodologia general.....	55
5.2. Metodologia específica	56
5.3. Activitats complementàries	58
5.4. Elements transversals.....	58
5.4.1. Esforç.....	59
5.4.2. Creativitat.....	59
5.4.3. Les tecnologies de la informació i de la comunicació	60
6. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT	61
6.1. Criteris d'avaluació.....	63
6.2. Resultats d'aprenentatge	68
6.3. Instruments d'avaluació.....	68
6.4. Criteris de qualificació	70
6.5. Activitats de reforç i ampliació.....	70
7. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS.....	75
8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECÍFIQUES.....	78

8.1. Atenció a la diversitat segons la normativa vigent.....	79
8.1.1. Equitat en l'educació	79
8.1.2. Alumnat que presenta necessitats educatives especials	79
8.1.3. Alumnat amb altes capacitats intel·lectuals	80
8.1.4. Alumnat amb integració tardana en el sistema educatiu espanyol ..	81
8.1.5. Educació Compensatòria	81
9. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT	82

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Justificació de la programació

El mòdul **Gestió Financera (0653)** forma part del **segon curs** del **Cicle Formatiu de Grau Superior Administració i Finances**, del nou currículum de la Llei orgànica d'Educació, (Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, **LOE**).

Els nous títols LOE, estan basats en el Catàleg de Qualificacions Professionals, que no és més que la implementació de les directrius fixades per la Unió Europea, així com d'altres aspectes d'interés.

Per a l'elaboració de la Programació Didàctica del mòdul de Gestió Financera s'ha tingut en compte el següent:

1. La Normativa reguladora (**marc legal**)
2. La **contextualització** del mòdul dins del cicle formatiu de grau superior d'Administració i Finances i del Títol de Tècnic Superior en Administració i Finances. (identificació del títol, perfil professional i determinació de competències, relació entre funció del mòdul i competències del títol i objectius del cicle)
3. Les diferents **línies d'actuació en el procés d'ensenyament-aprenentatge, que permeten aconseguir els objectius del mòdul.**

A continuació, a través dels diferents apartats, anirem desenvolupant tots aquests aspectes, bé de manera directa o transversal.

1.1.1. Marc legal de referència

1.1.1.1. De caràcter general

Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. (LOE)

Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les Qualificacions i de la Formació Professional.

Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu, que defineix en l'article 9 l'estructura dels títols de formació professional i dels cursos d'especialització.

Reial decret 107/2008, d'1 de febrer, pel qual es complementa el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, mitjançant l'establiment de set qualificacions professionals corresponents a la família professional d'Administració i Gestió

Llei orgànica 8/2013, de 9 de maig, per a la Millora de la Qualitat Educativa

Ordre 78/2010 de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació sobre Ordenació i Organització Acadèmica.

Ordre 79/2010 de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació sobre Avaluació.

Ordre 86/2013, de 20 de setembre, de la Conselleria d'Educació Cultura i Esport, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la Formació Professional del sistema educatiu a la Comunitat Valenciana, modifica part del articulat de l'Ordre 33/2011 de 18 de maig, de la Conselleria d'Educació, de l'Ordre 79/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació i de l'Ordre de 27 de juny de 2008, de la Conselleria d'Educació.

Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

Resolució de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acolliment d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, en els centres educatius de la Comunitat Valenciana.

Ordre 20/2019 de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió a l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

Resolució de 24 de juliol de 2019 de la secretaria autonòmica d'educació per la qual es dicten instruccions per a aplicar els procediments previstos en l'Ordre 20/2019 de 30 d'abril.

Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, adapta l'ordenament jurídic espanyol el Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i el Consell, de 27 d'abril de 2016, introdueix una sèrie de canvis i novetats als quals és necessari adaptar els actuals tractaments.

Decret 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional (ROF).

1.1.1.2. De caràcter específic

Reial decret 1584/2011, de 4 de novembre, pel qual s'estableix el Títol de Tècnic Superior en Administració i Finances i es fixen els seus ensenyaments mínims.

Ordre 13/2015, de 5 de març de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, la que estableix per a la Comunitat Valenciana el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic superior d'Administració i Finances.

1.1.2. Caracterització

1.1.2.1. Identificació del Títol

El **Reial decret 1584/2011** identifica el títol de Tècnic Superior en Administració

i Finances pels següents elements:

- Denominació: Administració i Finances.
- Nivell: Formació Professional de Grau Superior.
- Duració: 2.000 hores.
- Família Professional: Administració i Gestió.
- Referent en la Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació: CINEMA-5b.
- Nivell del Marc Espanyol de Qualificacions per a l'educació superior: Nivell 1 Tècnic Superior.

1.2. Contextualització de la programació

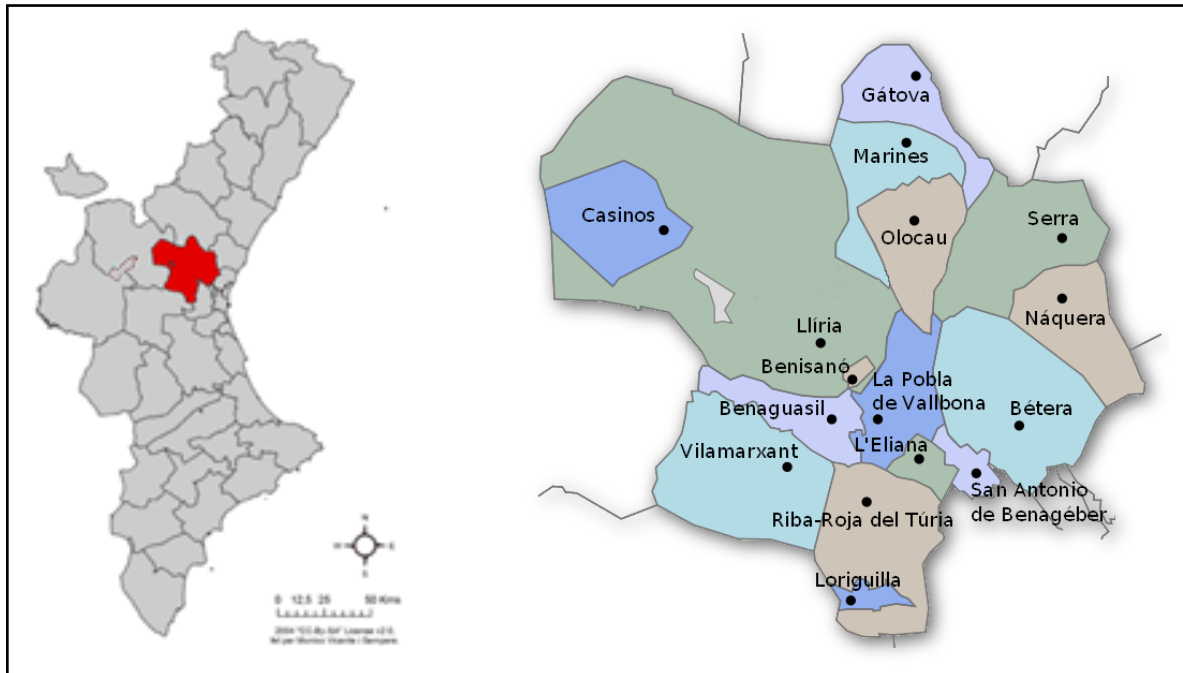
Aquesta programació es contextualitza en l'IES Laurona, situat al carrer Dr. José Pérez Martínez, núm. 6, de Lliria.

1.2.1.El municipi de Lliria i la comarca del Camp de Túria .

Lliria és un municipi de la Com. Valenciana, capital de la comarca *Camp de Túria*

1.

¹ La Comarca *Camp de Túria* la formen dèset municipis: Lliria, Benaguasil, Benissanó, Bétera, Casinos, Domeño, l'Eliana, Gátova, Loriguilla, Marines, Nàquera, Olocau, la Pobla de Vallbona, Riba-roja de Túria , San Antonio de Benagéber, Serra, i Vilamarxant

1.2.2. Context demogràfic i econòmic de Llíria.

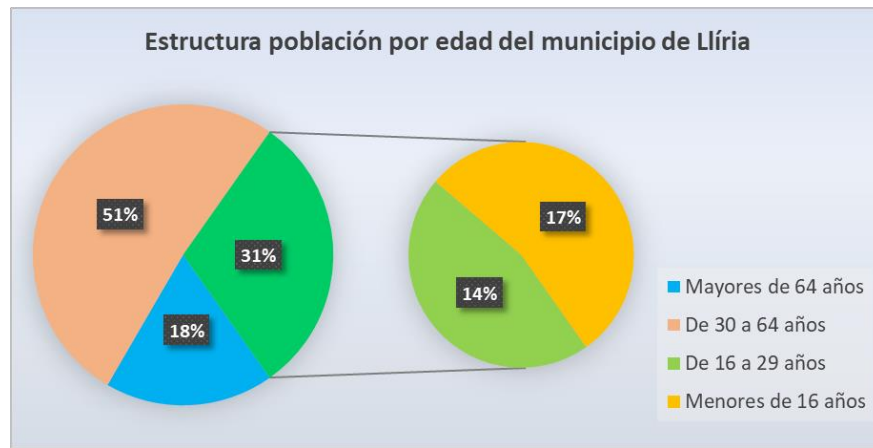
a) Context demogràfic²

Segons les dades del Padró de 2020, el Municipi de Llíria compta amb 23.482 habitants, la qual cosa suposa el 14,17% de la població de la comarca (165.771 hab).

Quant a la composició de la població, el 73,58% són nascuts a la Comunitat Valenciana, i el 10,62% són emigrants.

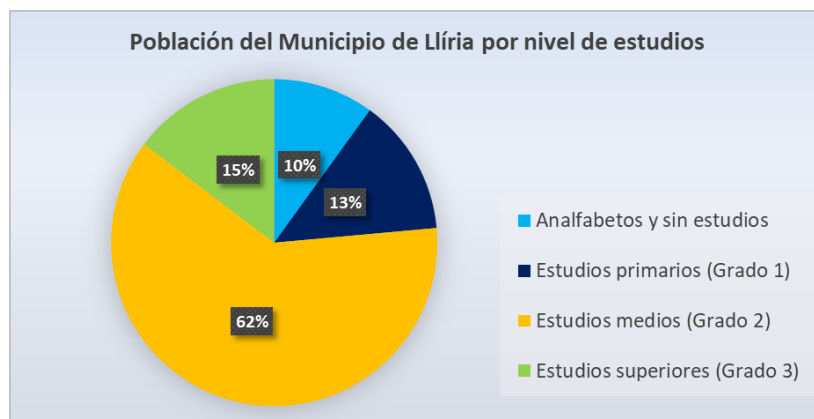
Respecte a la distribució de la població per edat, els menors de 29 anys suposen aproximadament un terç de la població (30,43%).

² Font: Argos, Banc de dades municipal. Dades estadístiques | Demografia | Llíria. Consultat en http://www.argos.gva.es/bdmun/pls/argos_mun/dmedb_mundatosindicadores.dibujapagina?anmunid=46147&aNIndicador=2&aVLengua=C

Gràfic 1. Estructura de la població per franges d'edat (2020)
Elaboració pròpia, a partir de la font indicada.

Si ens centrem en el nivell d'estudis de la població del municipi, predominen clarament els que tenen estudis mitjans (grau 2).

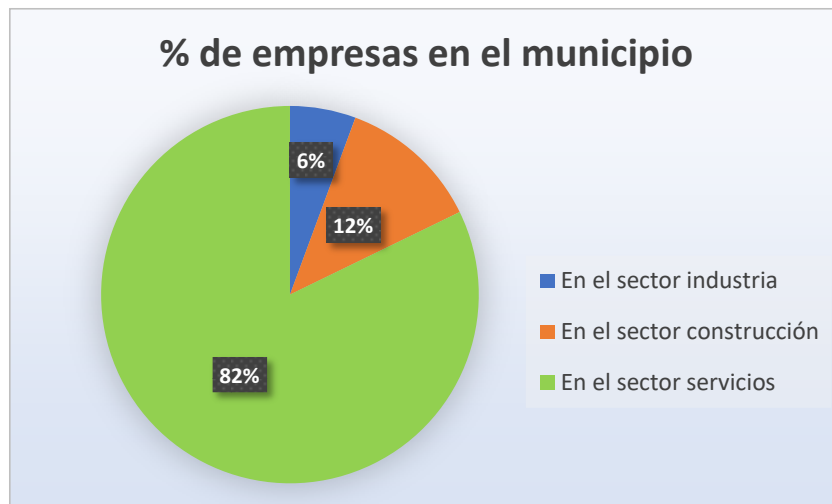
Gràfic 2. Estructura de la població per nivell d'estudi (2020)
Elaboració pròpia, a partir de la font indicada.

b) Context econòmic³

En el municipi de Llíria hi havia censades 1.366 empreses en 2020, i 12.629 a la comarca. Aquestes xifres indiquen que tant la mateixa Llíria com la comarca de Camp del Túria disposen d'un teixit empresarial significatiu.

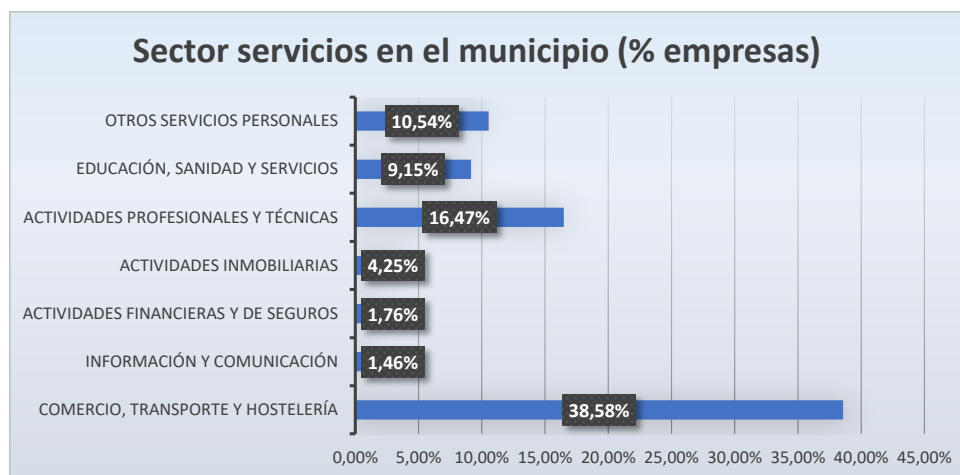
D'elles, el percentatge que pertanyen al sector indústria, construcció i serveis en el municipi i a la comarca queden reflectits en el següent gràfic 3.

³ Font: Argos, Banc de dades municipal. Dades estadístiques | Socioeconòmic | Llíria. Consultat http://www.argos.gva.es/bdmun/pls/argos_mun/dmedb_mundatosindicadores.dibujapagina?anmunid=46147&aNIndicador=1&aVLengua=C

Gràfic 3. Empreses en el sector indústria, construcció i serveis 2020
Elaboració pròpia, a partir de la font indicada.

Si ens centrem en el sector serveis, el més nombrós, aquest es compon al seu torn de les següents activitats:

Gràfic 4. Percentatges d'empresa per activitat del sector serveis 2020
Elaboració pròpia, a partir de la font indicada.

En definitiva, les dades demogràfiques i econòmiques exposats justifiquen la pertinència de l'ensenyament d'economia i dels diferents cicles formatius del departament d'administració de l'IES Laurona, en el municipi i a la comarca.

1.2.3. L'IES Laurona

a) Missió i visió⁴

La missió de l'IES Laurona és aconseguir formar a persones responsables i autosuficients, que siguin capaces d'assumir les tasques que estableixi la societat, el món laboral i l'acadèmic. També pretén afavorir el desenvolupament personal i cultural del seu alumnat, a través d'un comportament cívic, social i professional.

Té marcada com a visió arribar a ser un centre que respongui a les necessitats i a les demandes que planteja la societat del segle XXI. Es pretén que l'alumnat siga competent en el domini de la llengua anglesa, sàpia gestionar la informació per a construir els seus propis coneixements, utilitzant les noves tecnologies com a eina de treball, adquirisca les habilitats necessàries per a treballar en equip i les competències per a continuar desenvolupant la seua formació al llarg de la vida.

En definitiva, pretén ser un institut de prestigi en el municipi i la comarca en la qual se situa, i siga ben valorat per la societat. Que estiga en progrés i millora constant, en el qual la innovació i la qualitat siguin un referent permanent.

b) Característiques del centre

L'oferta formativa de l'IES Laurona és àmplia, perquè comprèn els nivells d'ESO, Batxiller i Cicles Formatius.

En el torn de demà, s'imparteix:

- ESO: 1r ESO (4 grups); 2n ESO (4 grups + PAM); 3r ESO (3 grups + PMAR), 4t ESO (3 grups + PR4);
- BATXILLERAT: 1r i 2n, en les modalitats científica i Humanística i Social.

⁴ Projecte Educatiu de Centre – IES Laurona

- FORMACIÓ PROFESSIONAL BÀSICA: FPB de Serveis Administratius (1r i 2n) i FPB d'Electricitat i Electrònica (1r i 2n).
- CICLES FORMATIUS DE GRAU MITJÀ: GM de Gestió Administrativa (1r i 2n); i GM d'Instal·lacions i Electrocomunicacions (1r i 2n).

En el torn de vesprada, la docència abasta els:

- CICLES FORMATIUS DE GRAU MITJÀ: GM de Farmàcia i Parafarmàcia (1r i 2n) i GM Atenció a persones en situació de dependència.
- CICLES FORMATIUS DE GRAU SUPERIOR en la modalitat Presencial: GS d'Administració i Finances (1r i 2n); GS de Manteniment Electrònic (1r i 2n); i GS d'Electromedicina Clínica (1r i 2n); GS Dietètica (1°)
-
-

El departament de Pràctiques Formatives s'encarrega de coordinar la Formació en els Centres de Treball (FCT). Un nombre significatiu d'alumnes que les realitzen és contractat en finalitzar el seu període formatiu.

El departament didàctic "Família Administració i Gestió" està format per 14 professors, 7 PS i 7 PT.

1.2.4. Perfil de l'alumnat que cursa l'assignatura.

El mòdul "Gestió Financera" s'imparteix en el torn de vesprada, que s'inicia a les 14.15 i finalitza a les 21.10 hores. Els alumnes tenen dos patis de 17.00 a 17.20 hores (20 minuts) i de 19.10 a 19.20 hores (10 minuts).

La majoria de l'alumnat procedeix de Llíria, i algun d'altres poblacions del Camp del Túria (Vilamarxant, Benissanó, Marines, Olocau i l'Eliana principalment). La

seua edat en la seua majoria és molt homogènia, entre els 20 i 23 anys a l'inici del curs escolar encara que també hi ha un parell d'alumnes de 37 i 40 anys respectivament. Es coneixen almenys del curs anterior, i la majoria es coneixen des que van cursar el grau mitjà d'Administració i Gestió. S'incorporen 2 repetidors del curs anterior. En el moment d'elaborar la programació, no s'ha matriculat alumnat procedent d'altres IES. La majoria ha tingut experiència laboral prèvia i en alguns casos compaginen la seua jornada laboral a temps parcial amb l'assistència a les classes.

1.3. Objectius generals del mòdul

Els objectius generals del mòdul s'especifiquen en el Reial Decret 1584/2011, de 4 de novembre, pel qual s'estableix el Títol de Tècnic Superior en Administració i Finances i es fixen els seus ensenyaments mínims.

Aquest mòdul professional conté la formació necessària per a exercir la funció de gestió financera de l'empresa, que inclou aspectes com:

- Determinació de les necessitats financeres de l'empresa.
- Cerca de finançament i d'ajudes públiques.
- Cerca de productes i serveis financers que s'adapten a les necessitats de l'empresa.
- Contractació de productes i serveis financers i d'assegurances.
- Anàlisi i selecció d'inversions òptimes per a l'empresa, ja siguen borsàries en actius econòmics.
- Verificació de pressupostos i detecció de desviacions.

Les activitats professionals associades a aquesta funció s'apliquen en l'àrea de finançament de petites i mitjanes empreses de qualsevol sector d'activitat.

La formació del mòdul contribueix a aconseguir els objectius generals j), q) i v) del cicle formatiu, i les competències h), ñ) i r) del títol.

Les línies d'actuació en el procés d'ensenyament-aprenentatge que permeten aconseguir els objectius del mòdul versaran sobre:

- Anàlisi de les fonts de finançament a les quals pot acudir una empresa.
- Realització de càlculs financers bàsics.
- Anàlisi dels procediments administratius relacionats amb els productes i serveis financers i d'assegurances.
- Comparació de diferents alternatives d'inversió i/o contractació de productes, per a determinar la més òptima a partir de diversos criteris.
- Utilització d'eines informàtiques en el tractament de la informació en la gestió financera.

2. COMPETÈNCIES

2.1. Perfil professional: determinació de les competències associades al títol, cicle i mòdul

El perfil professional del Tècnic superior en Administració i Finances, queda determinat per la seua competència general, les seues competències professionals, personals i socials, i per la relació de qualificacions i, en el seu cas, unitats de competència del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals incloses en el Títol.

La **competència general d'aquest títol** consisteix a “organitzar i executar les operacions de gestió i administració en els processos comercials, laborals, comptables, fiscals i financers d'una empresa pública o privada, aplicant la normativa vigent i els protocols de gestió de qualitat, gestionant la informació,

assegurant la satisfacció del client i/o usuari i actuant segons les normes de prevenció de riscos laborals i protecció mediambiental.”

En l'article 5 del RD 1584/2011 s'estableixen les competències professionals, personals i socials del títol, i en l'article 6.1.b. les unitats de competència corresponents a les qualificacions professionals completes relacionades amb la Gestió Financera ADG157_3, i que són les següents:

UC0498_3 Determinar les necessitats financeres de les empreses.

UC0499_3 Gestionar la informació i contractació dels recursos financers.

UC0500_3 Gestionar i controlar la tresoreria i el seu pressupost.

UC0233_2 Manejar aplicacions ofimàtiques en la gestió de la informació i la documentació.

El **Reial decret 1584/2011** estableix també els **objectius generals del cicle** que determinarà la **competència general del cicle**, d'Administració i Finances, que són en definitiva els coneixements i capacitats que han de ser capaces de desenvolupar professionalment els alumnes en finalitzar el cicle.

I el **currículum del CFGS d'Administració i Finances**, s'ha desenvolupat en la nostra Comunitat Autònoma, a través de l'Ordre **13/2015**, de 5 de març de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

2.2. Funció del mòdul i la seua relació amb les competències del títol i els objectius generals del cicle

El mòdul professional de Gestió Financera conté la formació necessària per a exercir la **funció** de “gestió financera de l'empresa”, en l'àrea de finançament de PIMES, en qualsevol sector d'activitat, i que inclou aspectes com ara:

Determinació de les necessitats financeres de l'empresa.

Cerca de finançament i d'ajudes públiques.

Cerca de productes i serveis financers que s'adaptin a les necessitats de l'empresa.

Contractació de productes i serveis financers i d'assegurances.

Anàlisi i selecció d'inversions òptimes per a l'empresa, ja siguin borsàries o en actius econòmics.

Verificació de pressupostos i detecció de desviacions.

La qual cosa, contribuirà a aconseguir les competències “h”, “ñ” i “r” del **Títol**:

h) Supervisar la gestió de tresoreria, la captació de recursos financers i l'estudi de viabilitat de projectes d'inversió, seguint les normes i protocols establits.

ñ) Resoldre situacions, problemes o contingències amb iniciativa i autonomia en l'àmbit de la seua competència, amb creativitat, innovació i esperit de millora en el treball personal i en els membres de l'equip.

r) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de “disseny per a tots”, en les activitats professionals incloses en els processos de producció i prestació de serveis.

Així com els **objectius generals del Cicle Formatiu “j”, “q” i “v”**:

j) Elaborar informes sobre els paràmetres de viabilitat d'una empresa, reconèixer els productes financers i els proveïdors d'aquests, i analitzar els mètodes de càlcul financers per a supervisar la gestió de tresoreria, la captació de recursos financers i l'estudi de viabilitat de projectes d'inversió.

q) Prendre decisions de forma fonamentada, analitzant les variables implicades, integrant sabers de diferent àmbit i acceptant els riscos i la possibilitat d'equivocació en aquestes, per a afrontar i resoldre diferents situacions, problemes o contingències.

v) Identificar i aplicar paràmetres de qualitat en els treballs i activitats realitzats en el procés d'aprenentatge, per a valorar la cultura de l'avaluació i de la qualitat ser capaces de supervisar i millorar procediments de gestió de qualitat.

2.2.1. Línies d'actuació en el procés d'ensenyament-aprenentatge per a aconseguir els objectius del mòdul.

Per a aconseguir els objectius del mòdul (resultats d'aprenentatge), que establirem en el següent apartat; establirem les següents **línies d'actuació** en el procés d'ensenyament-aprenentatge:

- Anàlisi de les fonts de finançament a les quals pot acudir una empresa.
- Realització de càlculs financers bàsics.
- Anàlisi dels procediments administratius relacionats amb els productes i serveis financers i d'assegurances.
- Comparació de diferents alternatives d'inversió i/o contractació de productes, per a determinar l'òptima a partir de diversos criteris.
- Utilització d'eines informàtiques en el tractament de la informació en la gestió financera.

3. CONTINGUTS

L'article 10 del Reial Decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu apartat 3

sobre l'estructura dels mòduls professionals, estableix:

Article 10: Estructura dels mòduls professionals

3. El Reial Decret pel qual s'establisca un títol de formació professional o un curs d'especialització especificarà per a cada mòdul professional els següents aspectes:

d) Continguts bàsics del currículum, que quedaran descrits de forma integrada en termes de procediments, conceptes i actituds. S'agruparan en blocs relacionats directament amb els resultats d'aprenentatge..

Pel que :

- Els continguts depenen directament dels resultats d'aprenentatge que es vagen a aconseguir.
- Els continguts s'han d'agrupar entorn del resultat d'aprenentatge del que depenen.
- Els continguts han de descriure's tenint en compte els procediments, conceptes i actituds que representen.

La normativa que aplica a nivell local per als continguts del mòdul es recullen en l'Annex I de l'ORDRE 13/2015, de 5 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'estableix per a la Comunitat Valenciana el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic Superior en Administració i Finances.

Continguts:

Determinació de les necessitats financeres i ajudes econòmiques per a l'empresa:

- Anàlisi d'estats financers:
 - Relació inversió/finançament.
 - Inversions en l'empresa.
 - Fonts de finançament: finançament propi/alié, ampliació de capital, constitució de reserves, aportacions de socis/partícips, entitats de crèdit, proveïdors, i organismes públics. Finançament de l'immobilitzat:
 - Préstecs, emprèstits, arrendament financer i altres.

Finançament del circulat: descomptes per pagament immediat, interessos en l'ajornament de pagaments, descompte d'efectes, crèdits bancaris, facturatge i altres.

- Informes economicofinancers i patrimonials.
- Ajudes i subvencions públiques i/o privades: canals de comunicació i informació per a accedir a ajudes i subvencions. Tipologia d'ajudes i subvencions: privades i públiques (europees, nacionals, autonòmiques i locals). Compatibilitat d'ajudes. Implicacions fiscals de les ajudes i subvencions.

Classificació dels productes i servicis financers:

- El sistema financer:
 - Funcions.
 - Intermediaris.
 - Actius financers.
 - Mercats financers.
- Productes financers de passiu:
 - Comptes d'estalvi.

- Comptes corrents.
- Depòsits i imposicions a termini fix.
- Productes financers d'actiu:
 - El risc en les operacions d'actiu.
 - Las operacions de crèdit.
 - Las operacions de préstec.
 - Crèdit comercial i descompte bancari.
- Servicis financers:
 - Característiques dels servicis.
 - Caixer automàtic.
 - Domiciliacions.
 - Intermediació de valors mobiliaris.
 - Banca telefònica i electrònica.
 - Canvi de divises.
 - Altres.
- Altres productes financers:
 - El lísing.
 - El rènting.
 - El facturatge.
 - La confirmació de pagaments.
- Canvis en els productes financers.

Valoració de productes i servicis financers:

- Procediment de càlcul financer en la gestió financera:
- Anàlisi d'operacions de descompte d'efectes i línies de crèdit.
- Anàlisi d'operacions de liquidació de comptes.

- Anàlisi d'operacions amb rendes. Classificació. Rendes constants.
- Rendes fraccionades. Rendes variables.
- Anàlisi d'operacions de depòsits.
- Anàlisi de préstecs i aplicació del càlcul financer a les operacions originades per estos. Mètodes d'amortització.
- Anàlisi d'operacions d'arrendament financer i aplicació del càlcul financer a les operacions originades per estos.
- Anàlisi d'operacions d'emprèstits i aplicació del càlcul financer a les operacions originades per estos.
- Aplicació financera del full de càlcul.

Tipologia de les operacions d'assegurances:

- Concepte, característiques i classificació.
- El contracte d'assegurança i la valoració de riscos.
- Elements materials i personals dels segurs.
- Valoració del risc.
- Classificació de les assegurances:
 - Les assegurances de persones.
 - Les assegurances sobre les coses i el patrimoni.
- L'assegurança de responsabilitat civil.
- L'assegurança de l'automòbil.
- Assegurança multirisc.
- Assegurança d'estalvi-capitalització.
- Altres productes d'assegurances.
- Tarifes i primes.
- Gestió administrativa derivada de la contractació d'una assegurança.

Selecció d'inversions en actius financers i econòmics:

- Els mercats financers.
- Renda fixa i renda variable:
 - Depòsits a termini.
 - Títols de renda fixa.
 - Rendibilitat dels títols de renda fixa.
 - Concepte de títols de renda variable.
 - Els mercats de títols de renda variable.
 - Accions. Valor d'accions. Dividends. Drets de subscripció.
 - Rendibilitat dels títols de renda variable.
- Deute públic i deute privat:
 - Valors o fons públics.
 - Característiques dels valors de deute públic.
 - Classificació del deute públic.
 - Lletres del Tresor.
 - Pagarés del Tresor.
 - Obligacions i bons públics.
 - Obligacions i bons privats.
 - Warrants.
- Fons d'inversió:
 - Característiques.
 - Finalitat dels fons d'inversió.
 - Valor de liquidació.
 - La societat gestora.
 - L'entitat depositària.

- Institucions d'inversió col·lectiva de caràcter financer.
- Institucions d'inversió col·lectiva de caràcter no financer.
- Productes derivats:
 - Futurs.
 - Els FRA (Forward rate agreement-Acords de tipus d'interés futurs).
 - Les SWAPS (permutes financeres).
 - Opcions.
- Fiscalitat dels actius financers per a les empreses:
 - Renta fixa i renda variable.
 - Deute públic i deute privat.
 - Fons d'inversió.
- Inversions econòmiques:
 - Avaluació d'inversions. Rendibilitat financera d'inversions.
 - Criteris de selecció (VAN, TIR).
- Aplicació financera del full de càlcul.

Integració de pressupostos:

- Mètodes de pressupostació:
 - Pressupostos rígids i pressupostos flexibles.
 - Pressupost fix.
 - Pressupost incremental.
 - Pressupost per programes. Pressupost base zero.
 - Pressupost proporcional a nivells d'activitat.
- Pressupost mestre.
- Pressupost operatiu.
- Càlcul i anàlisi de desviacions:

- Concepte de desviació i tipologia: resultat real/resultat previst.
- Origen de desviacions: desviacions per causes internes, desviacions per causes externes, desviacions aleatòries.
- Mesures correctores per a restablir l'equilibri pressupostari: identificació de les causes, delimitació de responsabilitat, correcció de variables.
- Càlcul de desviacions.

3.1. Anàlisi i seqüenciació de continguts.

Així mateix convindria reflectir no sols els continguts i les capacitats, sinó el tipus de continguts de què es tracta..

De l'anàlisi dels resultats d'aprenentatge es dedueix que l'aprenentatge ha de basar-se en el **saber fer**, de manera que l'enunciat del resultat d'aprenentatge es defineix amb el següent els següents verbs: identificar, reconèixer, classificar, realitzar operacions.

Tota la programació ha de basar-se en l'adopció d'habilitats i destreses per part de l'alumne, així com en l'adquisició de coneixements i actituds. En el cas del mòdul professional de GESTIÓ FINANCERA cal destacar que predomina el contingut procedimental, sense que això relegue els continguts conceptuals i actitudinals que han d'aprendre's..

Els continguts del mòdul de GESTIÓ FINANCERA, sobre la base del recollit en l'Ordre d'11 de març de 2013, per la qual es desenvolupa el currículum corresponent al títol de Tècnic Superior en Administració i Finances són els següents:

1. Determinació de les necessitats financeres i ajudes econòmiques per a l'empresa:.

A. Anàlisi d'estats financers.

- a) Equilibri entre inversions i finançaments. Fons de maniobra..
- b) Fons de finançament propi. Autofinançament de manteniment i enriquiment, cost d'oportunitat dels fons propis invertits. Ampliació de capital, aportacions de socis/partíips..
- c) Fons de finançament alié a llarg termini . Emprèstits, préstecs, entre altres.
- d) Fons de finançament alié a llarg curt termini. El crèdit de proveïdors, descomptes per ràpid pagament, crèdits bancaris, entre altres.

B. Informes economicofinancers i patrimonials. Determinació de les desviacions ambels valors estàndard de referència..

C. Ajudes i subvencions públiques i/o privades.

- a) Cerca de les ajudes i subvencions a través de mitjans informàtics i/oconvencionals de l'empresa. Tramitació.
- b) Tipologia d'ajudes i subvencions. Privades i públiques (àmbits internacional, estatal, autonòmic, i local).
- c) Incompatibilitats entre les possibles subvencions i altres suports financers.

2. Classificació dels productes i serveis financers:
- A. El sistema financer. Característiques i classificació. Institucions financeres bancàries i no bancàries.
 - B. Productes financers de passiu. Aspectes específics, documents per a la seua contractació i subjectes que intervenen en cada producte financer de passiu..
 - a) Comptes corrents.
 - b) Comptes d'estalvi..
 - c) Depòsits i imposicions a termini fix. Altres.
 - C. Productes financers d'actiu. El risc en les operacions d'actiu. Aspectes específics, avantatges i inconvenients, documents per a la seua contractació i subjectes que intervenen en cada producte financer d'actiu..
 - a) El descompte comercial.
 - b) Préstecs.
 - c) Compte de crèdit. Altres.
 - D. Serveis financers. Característiques, formes de contractació i comparatives d'aquests .
 - a) Domiciliacions.
 - b) Gestió de cobrament..
 - c) Altres serveis bancaris. Transferències i traspassos, intermediació en valors mobiliaris, banca electrònica, caixes de seguretat, entre altres.

- E. Altres productes financers. Aspectes específics, documents per a la seua contractació i subjectes que intervenen en cada producte financer d'actiu..
- a) Lísing. Rènting.
 - b) Confirming. Factoring.
 - c) Fiances i avals bancaris. Altres.
3. Valoració de productes i serveis financers:
- A. Procediment de càlcul financer en la gestió financera. Fiscalitat, despeses i comissions, tipus d'interés nominal i TAE, rendibilitat, entre altres.
 - B. Anàlisi d'operacions de descompte d'efectes i línies de crèdit..
 - C. Anàlisi de préstecs i aplicació del càlcul financer a les operacions originades per aquests . Mètodes d'amortització..
 - D. Anàlisi d'operacions d'arrendament financer i aplicació del càlcul financer a les operacions originades per aquests .
 - E. Anàlisi d'operacions d'emprèstits i aplicació del càlcul financer a les operacions originades per aquests .
 - F. Anàlisi d'operacions de liquidació de comptes..
 - G. Anàlisi d'operacions de depòsits..
 - H. Anàlisi d'operacions d'estalvi o inversió.
 - I. Aplicació financera del full de càlcul .
4. Tipologia de les operacions d'assegurances:.

- A. El contracte d'assegurança , concepte, característiques i la valoració de riscos..
 - B. Elements materials, formals i personals de les assegurances. Obligacions de les parts en un contracte d'assegurança .
 - C. Classificació de les assegurances.
 - a) Assegurances personals. Assegurança de vida, d'accident, de malaltia i assistència sanitària.
 - b) Assegurances de danys. Segur d'incendis, contra el robatori, de transport terrestre, obligatori de vehicles, entre altres.
 - c) Assegurances patrimonials. Assegurança de responsabilitat civil, de defensa jurídica, de lucre cessant, de crèdit, de caució, entre altres.
 - d) Assegurances combinades o multirisc. Segur agrari combinat. Segur multirisc de llar, de llar hipotecària, de comunitats de veïns, de comerços, entre altres.
 - e) Plans i fons de pensions. Plans d'estalvi jubilació.
 - D. Tarifes i primes.
 - E. Gestió administrativa derivada de la contractació d'una assegurança.
5. Selecció d'inversions en actius financers i econòmics:
- A. Els mercats financers.
 - B. Renda fixa i renda variable. Concepte, característiques i classificació.

C. Deute públic i deute privat.

- a) Valor nominal, d'emissió, de cotització, de reembossament i rendibilitat. Despeses i comissions reportades en les operacions de compravenda d'actius..
- b) Concepte, característiques i classificació del deute públic i privat. Lletres, pagarés, bons, obligacions, entre altres.

D. Fons d'inversió. Concepte i elements constitutius d'un fons d'inversió..

E. Productes derivats. Concepte i funcions. Futurs, opcions, warrants, swaps, entre altres.

F. Fiscalitat dels actius financers per a les empreses.

G. Inversions econòmiques.

- a) Característiques financeres d'una inversió. Desemborsament inicial, duració temporal de la inversió, flux net de caixa, i valor residual.
- b) Mètodes d'anàlisis, avaluació i selecció d'inversions estàtics i dinàmics. (Termini de recuperació, VAN, TIR, entre altres).

H. Aplicació financera del full de càlcul .

6. Integració de pressupostos:.

- A. Mètodes de pressupost. Pressupost fix o rígid, pressupost flexible, pressupost incremental, pressupost per programes, pressupost base zero, entre altres.
- B. Pressupost mestre. El pressupost operatiu i financer.
- C. Fases del control pressupostari.

a) Comparació de les previsions i de les previsions i dels resultats reals.

b) Càlcul i anàlisi de desviacions. Concepte, causes i tipologia. Correcció, si escau, d'aquestes variacions.

D. Aplicacions informàtiques en la gestió de les tasques pressupostàries. Full de càlcul ,entre altres

Aquests continguts es distribueixen en 6 blocs temàtics que serien:

BLOC TEMÀTIC I: Determina les necessitats financeres i les ajudes econòmiques òptimes per a la empresa, identificant les alternatives possibles. **(RA1)**

BLOC TEMÀTIC II: Classifica els productes i serveis financers, analitzant les seues característiques i formes de contractació . **RA2**

BLOC TEMÀTIC III: Avalua productes i serveis financers del mercat, realitzant els càlculs i elaborant els informes oportuns. **RA3**

BLOC TEMÀTIC IV: Caracteritza la tipologia d'assegurances , analitzant l'activitat asseguradora. **RA4**

BLOC TEMÀTIC V: Selecciona inversions en actius financers o econòmics, analitzant les seues característiques i realitzant els càlculs oportuns. **RA5**

BLOC TEMÀTIC VI: Integra els pressupostos parcials de les àrees funcionals i/o territorials de l'empresa/organització, verificant la informació que contenen.

RA6

El **Bloc I** té com a objecte l'estudi de les necessitats de finançament de l'empresa i les diferents possibilitats de finançament que ofereixen els mercats financers. **(UT6)**

El **Bloc II** Estudia el Sistema Financer Espanyol i el catàleg de productes

financers que s'ofereixen en els diferents mercats financers, tant productes financers de passiu com d'actiu. **(UT1)**

En el **Bloc III** s'estudien els càlculs i mètodes d'anàlisis i avaluació dels diferents productes i serveis financers que s'ofereixen en els mercats financers, per a la millor presa de decisions financeres o emissió d'informe financer. **(UT2-UT3-UT4-UT5)**

En el **Bloc IV** se centra en l'estudi de l'activitat asseguradora i els diferents tipus de productes d'assegurances que s'ofereixen. **(UT9)**

En el **Bloc V** es dedica a l'estudi, anàlisi i selecció d'inversions, realitzant els càlculs necessaris per a això. **(UT7)**

En el **Bloc VI** ens centrarem en la realització de pressupostos i en el control pressupostari. **(UT8)**

D'aquesta manera, el mòdul es presenta com una seqüència d'unitats didàctiques. Tal seqüència haurà de realitzar-se respectant alguns principis didàctics, de manera que es progresse des del particular cap al general; des del més simple pel cap alt complex o utilitzant altres criteris aconsellats per la pròpia dinàmica dels processos tecnològics.

Una vegada ordenades les unitats didàctiques se'ls assignaran una duració tenint en compte la duració total del mòdul i el pes o grau de dificultat de cada unitat.

Els continguts estan interrelacionats entre si, de manera que, en la mesura que siga possible, a l'inici de cada unitat de treball corresponent es farà referència a les unitats prèvies, atés que l'adequada comprensió d'una determinada unitat precisarà l'enteniment de les anteriors. S'inclouen en el primer parcial

les unitats de treball 1 a 5, tractant-se les unitats 6 a 9 en el segon parcial.

3.2. Continguts mínims exigibles

Ens referim al límit establert legalment de coneixements que hauran d'adquirir els/as alumnes/as, a partir del qual es considera una valoració positiva del mòdul.

Segons s'estableix en el **Reial decret 1584/2011 del Títol**, els continguts mínims, o bàsics, tal com es defineixen en el citat Reial decret, són els següents:

1. Determinació de les necessitats financeres i ajudes econòmiques per a l'empresa:

- Anàlisi d'estats financers.
- Ajudes i subvencions públiques i/o privades.

2. Classificació dels productes i serveis financers:

- El sistema financer.
- Productes financers de passiu.
- Productes financers d'actiu.
- Serveis financers.
- Altres productes financers.

3. Valoració de productes i serveis financers:

- Procediment de càlcul financer en la gestió financera.
- Anàlisi d'operacions de descompte d'efectes i línies de crèdit.
- Anàlisi d'operacions de liquidació de comptes.
- Anàlisi d'operacions de depòsits.

- Anàlisi de préstecs i aplicació del càlcul financer a les operacions originades per aquests. Mètodes d'amortització.
- Anàlisi d'operacions d'arrendament financer i aplicació del càlcul financer a les operacions originades per aquests.
- Anàlisi d'operacions d'emprèstits i aplicació del càlcul financer a les operacions originades per aquests.
- Aplicació financera del full de càlcul.

4. Tipologia de les operacions d'assegurances:

- Concepte, característiques i classificació.
- El contracte d'assegurança i la valoració de riscos.
- Elements materials i personals de les assegurances.
- Classificació de les assegurances.
- Tarifes i primes.
- Gestió administrativa derivada de la contractació d'una assegurança.

5. Selecció d'inversions en actius financers i econòmics:

- Els mercats financers.
- Renda fixa i renda variable.
- Deute públic i deute privat.
- Fons d'inversió.
- Productes derivats.
- Fiscalitat dels actius financers per a les empreses.
- Inversions econòmiques.
- Aplicació financera del full de càlcul.

6. Integració de pressupostos:

- Mètodes de pressupost.
- Pressupost mestre i pressupost operatiu.
- Càlcul i anàlisi de desviacions.

4. UNITATS DIDÀCTIQUES

Els **continguts**, distribuïts en UNITATS DIDÀCTIQUES, es refereixen als establits en l'Ordre **13/2015 de 5 de Març , de la Conselleria, Cultura i Esport**, per la qual s'estableix per a la Comunitat Valenciana el **currículum** del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic Superior en Administració i Finances; i es corresponen amb els objectius del mòdul, mesurats en termes de resultats d'aprenentatge, establits en aquest.

4.1. Organització de les unitats didàctiques

UNITAT 1: EL SISTEMA FINANCER ESPAÑOL: FUNCIONAMENT, INTERMEDIARIS I MERCATS.

Descripció general de la UD1: L'objectiu fonamental de qualsevol mercat és l'intercanvi de béns i serveis. Per a aquest intercanvi és necessari que es produïsquen fluxos de diners que circulen a través del sistema financer. El Sistema Financer permet el contacte entre les persones amb excés de diners i les que manquen d'ell, canalitzant per tant el mateix entre els uns i els altres. En aquest capítol s'analitzarà el Sistema Financer com a conjunt d'institucions,

intermediaris, actius i mercats financers que canalitzen l'estalvi cap a la inversió, així com la diferència entre els diferents productes financers d'actiu i passiu, quant a la seua conceptualització, perquè posteriorment es pugui dur a terme el seu càlcul financer.

Per tant, s'ha incorporat tant el que es refereix a l'estructura general del sistema financer espanyol com les principals entitats que, a nivell espanyol tutel·len a les entitats financeres (Banc d'Espanya, CNMV, i DGSFP), així com la seua relació amb el SEBC a nivell europeu. Finalment, s'estudiarà el concepte i tipologia del Mercat Financer, com a element fonamental del sistema financer.

Continguts conceptuals:

- 1. El Sistema Financer Espanyol:** Funcionament i Elements.
- 2. Els Productes o Instruments financers: Una moneda de doble cara, els actius financers.**
- 3. Els intermediaris Financers**
 - 3.1. Estructura i Funcions
 - 3.2. Els intermediaris financers bancaris (monetaris): Banca Privada, Caixes d'Estalvi i Cooperatives de Crèdit
 - 3.3. Els intermediaris financers no bancaris: Concepte i Tipologia
 - 3.4. Institucions tutelars de les entitats financeres a Espanya (Banc d'Espanya, CNMV i DGSFP), i la seua relació amb les institucions financeres europees (SEBC). L'Eurosistema: polítiques i conseqüències sobre el sistema.
- 4. Els Mercats Financers: Concepte i Classificació.**

Objectius:

- Definir el sistema financer espanyol i determinar la seua funció dins de l'entronitze econòmic espanyol
- Identificar i localitzar actius, mercats i intermediaris financer, en l'estructura general del sistema financer espanyol.
- Conéixer el concepte, les funcions i la composició i l'estructura del sistema financer.
- Distingir i classificar els diferents actius, mercats i intermediaris financers.
- Distingir els mercats financers segons els diferents criteris de classificació.
- Conéixer les principals característiques dels actius financers.
- Conéixer les funcions del Banc d'Espanya i del Banc Central Europeu.
- Conéixer les funcions que compleix el sistema financer en el conjunt de l'economia.
- Distingir els antecedents, funcions, serveis i òrgans de govern del Banc d'Espanya.
- Relacionar el Banc d'Espanya amb el SEBC i l'Eurozona.
- Conéixer i analitzar els principis bàsics que regeixen l'organització del SEBC i les seues conseqüències en l'aplicació de polítiques.
- Determinar les principals entitats sotmeses al control del Banc d'Espanya.
- Reconéixer el paper de les entitats tutelars en el sistema financer espanyol: Banc d'Espanya, Comissió Nacional del Mercat de Valors i Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions.
- Distingir entre intermediaris financers bancaris i no bancaris.
- Distingir entre bancs comercials, caixes d'estalvi, cooperatives de crèdit i entitats de diners electrònics.
- Conéixer les funcions dels Intermediaris financers bancaris.

- Caracteritzar als intermediaris financers no bancaris.
- Conèixer i classificar els mercats financers en funció dels diferents criteris.

UD2. OPERACIONS FINANCERES I: EL CALCULE FINANCER EN LES OPERACIONS DE CAPITALITZACIÓ I DESCOMPTE.

Descripció general de la UD2: En aquesta unitat hem partit del valor temporal dels diners o capital per a explicar la necessitat de recórrer a l'equivalència financera de capitals com a sistema per a duguera a terme la comparació de capitals en diferents moments del temps, i per tant poder dur a terme decisions d'elecció.

Per a explicar l'equivalència de capitals recorrem a les lleis financeres de capitalització i descompte. I dins de cadascuna d'elles, s'expliquen les característiques del model simple i compost; així com la comparació entre tots dos per a sustentar les raons en l'elecció de l'un o l'altre sistema en les decisions de capitalització o descompte de capitals.

Establirem les característiques d'un i un altre sistema, posant l'accent en el fet que en el sistema simple, els interessos s'apliquen sobre el capital inicial de manera que els interessos generats en cada període són iguals i proporcionals, ja que els interessos no se sumen al capital anterior, tal com sí que ocorre en el sistema compost, en el qual els interessos generen més interessos; d'ací la diferent generació de fórmules que s'utilitzen en un i un altre sistema per a l'obtenció de les diferents magnituds.

D'una banda, per la llei de capitalització, serem capaces de traslladar un capital inicial fins a un altre capital final o muntant a través d'un factor de capitalització; de manera que al capital inicial se li afegiran els interessos de l'operació

financera pel fet de la seua més tardana disponibilitat. D'altra banda, per la llei de descompte o actualització, serem capaces de traslladar un capital amb venciment futur, a un moment anterior, a través d'un factor d'actualització; i per tant passar d'un capital nominal a un altre capital efectiu menor pel descompte dels interessos corresponents, per disposar d'aquest capital abans del seu venciment.

Una altra de les idees fonamentals que s'introdueixen és la que es refereix al termini de l'operació financera; de manera que si parlem d'operacions a curt termini (inferiors a un any, s'utilitzarà la capitalització simple, mentre que si és a llarg termini (superior a un any) utilitzarem la capitalització composta. Demostrarem que per a operacions amb duració igual a un any, és indistint l'ús de l'un o l'altre sistema.

Així mateix, s'explica la necessitat de treballar amb unitats homogènies quant a l'ús de les magnituds temps i tipus d'interés; per a això, s'explica la manera de dur a terme l'equivalència entre punts per a adaptar-se a la unitat temporal amb la qual es treballa, tant en operacions financeres d'interés simple o compost. Així mateix s'estudiaran els productes i serveis financers de passiu i la liquidació de comptes.

Continguts conceptuals:

2.1 El Capital financer: El valor dels diners i l'Intercanvi de capitals: Equivalència financera de capitals. Variables que intervenen.

2.2.- Capitalització Financera Simple

2.2.1. Característiques i formulació de la llei financera de capitalització simple

2.2.2. Fraccionament del punt d'interés.

2.3. Capitalització Financera Composta

2.3.1. Característiques i formulació de la llei financera de capitalització composta.

2.3.2 Tants equivalents en capitalització composta i relació TAE-TIN-Tant Fraccionat.

2.4. Capitalització Simple versus Capitalització Composta.

2.5. Descompte simple i Compost

2.5.1. Descompte Simple Comercial i Racional

2.5.1.1 Descompte Simple comercial

2.5.1.2 Descompte Simple Racional

2.5.2. El Descompte Compost Comercial i Racional.

2.5.2.1 Descompte Compost Comercial o bancari

2.5.2.2 Descompte Compost Racional o matemàtic.

Objectius:

- Entendre que els diners adquireix diferent valor en funció del moment de la seua disponibilitat.
- Entendre el concepte de Capitalització i d'Actualització així com la seua diferència.
- Entendre la diferència entre la capitalització simple i composta, quant a la generació d'interessos.
- Homogeneïtzar el temps i el tipus d'interés a la mateixa unitat temporal.
- Comprovar que l'import dels interessos és diferent en funció de la mena de capitalització aplicat, segons el termini manejat.

- Saber quin tipus de capitalització es pot aplicar segons el termini de temps de l'operació financera.
- Distingir els diferents tipus de Descompte i la seua aplicació.
- Entendre en què consisteixen les operacions de descompte i l'aplicació pràctica de la liquidació de comptes.
- Calcular tot tipus d'operacions financeres, tant de capitalització com descompte.
- Operar matemàticament i utilitzar la calculadora científica en els càlculs necessaris.
- Manejar i aplicar els tipus d'interés (nominal, efectiu, fraccionat,...) a les operacions financeres.

UNITAT 3: OPERACIONS FINANCERES II: RENDES FINANCERES

Descripció general de la UD3: En aquesta unitat ens centrarem en l'estudi de les rendes financeres per ser necessàries per a l'estudi i comprensió dels préstecs, que es veuran en la següent unitat.

Una renda financera és una **successió de capitals**, distribuïts al llarg d'un període temporal, és a dir, es tracta d'un capital que es rep de manera periòdica al llarg el temps. Així com en la unitat anterior, véiem com un únic capital es podia valorar en un moment determinat del temps (capitalitzant o actualitzant), ara veurem com no es tracta d'un únic capital, sinó d'un conjunt de capitals que tenen venciments periòdics al llarg del temps, i que es valoren al principi al final d'un

període. Una gran quantitat d'operacions financeres que realitzem de manera quotidiana, tenen aquesta estructura (lloguers, ingressos del treball, etc.).

Continguts conceptuals:

3.1. Rendes Financeres: Concepte, elements i classificació

3.2. Rendes Constants

3.2.1. Renda constant temporal, immediata post pagable

3.2.2. Renda comptant temporal, immediata prepagable

3.2.3. Rendes constants perpètues

3.2.3.1. Renda constant perpètua post pagable

3.2.3.2. Renda constant perpètua prepagable

3.2.4. Rendes constants diferides i anticipades

3.2.4.1. Renda constant diferida

3.2.4.2. Renda constant anticipada

3.2.5. Rendes constants fraccionades

3.2.5.1. Terme anual i tant de freqüència "m".

3.2.5.2. Terme de freqüència "m" i tant anual.

3.2.6. Aplicacions Informàtiques.

3.3. Rendes amb diferents tipus d'interés

3.4. Rendes Variables

3.4.1. Renda variable post pagable sense progressió específica

3.4.2. Renda variable en progressió geomètrica immediata temporal i post pagable.

3.4.3. Renda variable en progressió aritmètica, immediata temporal i post pagable.

Objectius:

- Comprendre el concepte de renda financera
- Entendre i aplicar el concepte d'equivalència financera de capitals
- Identificar els diferents elements que forma la renda financera
- Diferenciar els diferents tipus de rendes financeres.
- Aplicar les lleis financeres de capitalització i actualització en la valoració de les rendes.
- Distingir entre rendes constants i variables.
- Diferenciar els conceptes prepagable i post pagable.
- Distingir els conceptes d'anticipació i diferiment en les rendes financeres.
- Distingir les rendes temporals i perpètuas
- Aplicar l'equivalència de punts i terminis en les rendes fraccionades.
- Resoldre diferents tipus de rendes.
- Obtindre el VA i VF d'una renda constant a través de l'aplicació Excel.

UNITAT 4: PRODUCTES I SERVEIS FINANCERS D'ACTIU I PASSIU

Descripció general de la UD 4: En aquesta unitat estudiarem els diferents tipus Productes i Serveis Financers d'Actiu i Passiu; reconeixent les seues característiques i diferències, avantatges inconvenients de la seua disposició, així com la seua valoració i tractament fiscal. Aprendre així mateix, a determinar i manejar els elements necessaris en la gestió dels diferents productes i serveis de l'un o l'altre tipus; així com a efectuar les operacions matemàtiques per a la seua resolució.

En la part dedicada als productes financers d'actiu, ens centrarem en l'estudi dels contractes de Préstec i de Lísing, així com les pòlisses de crèdit; com a

instruments financers bàsics que utilitzen la majoria de les empreses i les PIMES en particular, per al seu finançament. Les operacions de préstec representen per a les entitats financeres un dels seus actius financers més importants, concedint-los un dret de cobrament sobre els seus clients.

El Lísing, és un altre tipus de contracte que utilitzen les empreses en general i les PIMES en particular, per a arrendar béns d'equip fonamentalment, sota unes característiques i condicions especials, que concedeixen tant a l'arrendatari com a l'arrendador beneficis especials. Quant a les línies de crèdit constitueixen un dels principals mitjans de finançament a curt termini per a fer front a situacions transitòries de falta de liquiditat, així com per al finançament de l'actiu corrent.

Quant als productes de passiu estudiarem els tipus més habituals, així com la liquidació dels comptes corrents pel mètode hamburgués; i finalment veurem els serveis financers més habituals que ofereixen les entitats financeres.

Continguts conceptuals:

4.1. Productes Financers d'Actiu

4.1.1. Els Préstecs

4.1.1.1 Elements i quadre d'amortització.

4.1.1.2. Classificació i Sistemes d'Amortització

A) Préstecs amb reembossament únic de capital.

A.1. Préstec Simple amb reembossament únic

A.2. Préstec amb reembossament únic i pagament periòdic d'interessos (Sistema Americà)

B) Amortització mitjançant contraprestació múltiple o reembossament periòdic

B.1. Préstec amortitzable mitjançant anualitats constants (Sistema Francés)

B.2. Préstec amortitzable mitjançant quotes d'amortització constants.

4.1.1.3. Amortització anticipada d'un Préstec.

4.1.1.4. Amortització de préstecs amb tipus d'interés variable

4.1.2 L'Arrendament financer: El "Lísing"

4.1.3. Línia o Pòlissa de crèdit

4.2. Productes Financers de Passiu

4.2.1 Tipologia, característiques i liquidació dels productes de passiu

4.2.1.1. El compte corrent (liquidació mètode hamburgués) i el compte d'estalvi.

4.2.1.2. Els depòsits a termini

4.2.1.3. Els plans i Fons de Pensions

4.3 Serveis financers

Objectius:

- Classificar els productes i serveis financers d'actiu i passiu.
- Analitzar les característiques i formes de contractació dels productes i serveis financers d'actiu i passiu.
- Avaluar els productes i serveis financers del mercat.
- Realitzar els càlculs oportuns per a la valoració de cada producte i la seua liquidació.
- Realitzar informes comparatius.

- Determinar avantatges i inconvenients dels diferents productes i serveis d'actiu i passiu.
- Conèixer les variables que intervenen en una operació de préstec
- Distingir entre els diferents sistemes d'amortització de préstecs.
- Conèixer el significat de les operacions d'amortització
- Coneguda l'equació general, establir el significat de cadascun dels seus elements
- Identificar com a sinònims temps= nombre de pagaments
- Identificar els diferents mètodes d'amortització segons la condició imposada a cadascun dels termes de l'equació general.
- Plantejar correctament l'equació financera d'amortització d'un préstec segons cadascun dels mètodes.
- Elaborar el quadre d'amortització corresponent a un préstec qualsevol, conegudes les seues característiques.
- Conèixer les variables que intervenen en una operació d'arrendament financer o Lísing.
- Conèixer les diferents modalitats de lísing que existeixen en el mercat i quan s'utilitzen.
- Calcular les quotes periòdiques a pagar en operacions de lísing.
- Distingir entre el cost del lísing per a l'arrendatari i el valor del lísing des del punt de vista de l'arrendador.
- Calcular el quadre d'amortització del Lísing.
- Comparar els avantatges i inconvenients entre tots dos tipus de finançament (prestem i lísing).
- Caracteritzar i liquidar comptes de crèdit.

- Determinar i caracteritzar els serveis financers.

UNITAT 5: INVERSIONS.

Descripció general de la UD5: En aquesta unitat ens centrarem en l'estudi dels diferents tipus d'inversió tant patrimonials com financeres.

Tota inversió suposa renunciar a uns recursos dels quals es pot gaudir ara, per una esperança de recompensa futura, i tota activitat humana que es tradueix en aquests paràmetres de decisió es pot considerar una inversió.

En les inversions patrimonials, distingirem entre aquelles que suposen un desemborsament puntual relacionat amb l'adquisició d'elements d'actiu; i per un altre veurem també aquelles inversions que suposen un desemborsament progressiu, com és el cas de la posada en marxa d'un negoci o activitat empresarial. En aquest cas haurem d'obtenir el desemborsament inicial tenint en compte, el Fons de Maniobra necessari per a desenvolupar l'activitat econòmica al llarg del període d'explotació, havent de calcular, per tant, el Període Mitjà de Maduració Financer

En el cas de les inversions patrimonials, haurem d'utilitzar un criteri determinat per a seleccionar aquella que resulte més rendible pel que estudiarem els mètodes de valoració i selecció més importants; així com les aplicacions informàtiques utilitzades més comunament per al seu càlcul.

En el cas de les inversions financeres distingirem les de renda fixa i variable; així com la Borsa com a mercat secundari, oficial i reglamentat, on es posen en contacte els demandants de capital i els oferents de recursos financers per a obtenir finançament a través de la negociació d'actius que han sigut emesos amb anterioritat.

Continguts conceptuals:**5.1. Concepte i tipus d'Inversió.****5.2. Inversions productives o patrimonials****5.2.1 Criteris de selecció d'inversions (models estàtics i dinàmics)****5.2.1.1 Models estàtics**

1. Taxa de Rendiment comptable
2. La Ràtio Cost-Benefici.
3. El termini de recuperació del capital (Pay—Back)

5.2.1.2. Models dinàmics

1. El Pay-Back actualitzat
2. El Valor Actual Net (VAN)
3. La Taxa Interna de Rendiment (TIR)

5.2.1.3 Relació VAN-TIR. La taxa Fisher.**5.3. Inversions Financeres****5.3.1. La renda fixa pública i privada: conceptes bàsics****5.3.1.1. Actius o productes de renda fixa****A. Segons l'emissor: Pública i Privada****A.1. Deute Públic****A.1.1. Lletres del tresor****A.1.2. Bons i Obligacions de l'Estat****A.1.3. Deute Autonòmic i d'altres organismes****A.2. Renda fixa Privada****A.2.1. Pagarés d'Empresa****A.2.2. Bons i Obligacions d'Empresa**

B. Segons termini de captació i negociació: del mercat monetari, del mercat de capitals

C. Segons la mena de rendiment que genera: rendiment explícite, rendiment implícit.

5.3.1.2. Risc de la renda fixa

5.3.1.3. Fiscalitat de la renda fixa

5.3.2. Renda variable

5.3.2.1. Conceptes bàsics

5.3.2.2. El mercat de renda variable.

5.3.2.3. Rendiment d'una inversió en renda variable.

5.3.2.4. El mercat primari i secundari d'accions.

5.3.2.5. El risc de la renda variable per a l'inversor.

5.3.2.6. El preu i valor de les accions.

5.3.2.7. Fiscalitat dels dividendes.

5.3.2.8. Tipus d'accions.

5.3.2.9. Ampliacions de capital.

5.3.3. La Borsa i els índexs borsaris.

Objectius:

- Conèixer les característiques d'una inversió per a poder ser avaluada.
- Distingir entre criteris estàtics i dinàmics per a la selecció d'inversions patrimonials.
- Poder prendre decisions davant diferents resultats obtinguts en aplicar diferents models de selecció d'inversions.
- Analitzar la viabilitat d'una inversió

- Seleccionar el projecte d'inversió més viable per a l'empresa quan opta entre diferents alternatives possibles.
- Aplicar la Taxa de Fisher davant l'equivalència dels dos criteris VAN/TIR, en decisions d'acceptació o rebuig d'una inversió simple.
- Determinar els principals productes de renda fixa
- Distingir entre deute pública i privada
- Distingir els principals mercats d'emissió de renda fixa i el seu funcionament.
- Calcular i operar amb els principals valors dels títols de renda fixa
- Valorar el risc en les operacions financeres de renda fixa
- Determinar els principals productes de renda variable.
- Calcular i operar amb els principals valors dels títols de renda variable
- Distingir els mercats on operen els productes de renda variable
- Calcular i operar amb els principals valors dels títols de renda variable
- Distingir els mercats on operen els productes de renda variable
- Conèixer la Borsa de Valors com a mercat de valors i el seu funcionament.
- Conèixer els principals índexs borsaris i la seua funció.

UNITAT 6: FINANÇAMENT: FONTS DE FINANÇAMENT I PRESSUPOSTOS.

Descripció general de la UD 6: L'empresa necessita recursos per a poder dur a terme la seua activitat econòmica, així com per a escometre les diferents inversions, que al llarg de la seua vida, es presenten per a desenvolupar aquesta activitat. Aquesta activitat de l'empresa encaminada a l'obtenció de recursos que aplicarà a aquests fins, es denomina "finançament", i la forma d'obtenció d'aquests recursos, respondrà al que denominem "fonts de finançament".

A més, és necessari saber interpretar la informació econòmica-financera, derivada dels estats comptables, per a determinar el finançament òptim per a les inversions de l'empresa. Finalment, determinarem els diferents instruments d'un pressupost per a poder analitzar la realitat de l'empresa, i així determinar el finançament que es requereix per a fer front a la inversió que es planteja per a satisfer les seues necessitats.

Continguts conceptuals:

- 6.1. Necessitats Financeres de l'empresa: Classificació de les fonts financeres.
- 6.2 Finançament Propi: Finançament intern (Autofinançament) i Finançament Extern
- 6.3. Finançament Alié: A curt i a llarg termini, especialment els emprèstits.
- 6.4. Finançament Públic: Les subvencions i la seua fiscalitat.
- 6.5. Anàlisi dels Estats comptables
 - 6.5.1 Anàlisi Patrimonial: El Fons de Maniobra i els Ràtios d'anàlisi patrimonial
 - 6.5.2. Anàlisi Econòmica: El Llindar de Rendibilitat i els Ràtios de rendibilitat econòmica.
 - 6.5.3. Anàlisi Financera: Ràtios Financers.
- 6.6. El pressupost: Concepte i classificació
- 6.7. El pressupost mestre
 - 6.7.1. Pressupost operatiu
 - 6.7.2 Pressupost financer
- 6.8. Control pressupostari

Objectius:

- Determinar les necessitats financeres i les ajudes econòmiques òptimes per a les empreses, identificant les diferents opcions.
- Identificar les característiques de les diferents fonts de finançament per a l'empresa, tant públiques com privades.
- Analitzar els estats comptables des de la perspectiva de les necessitats de finançament.
- Obtindre conclusions a partir dels informes economicofinancers i patrimonials dels estats comptables.
- Calcular ràtios i obtenir conclusions a través de les desviacions sobre els valors de referència.
- Distingir entre ràtios estàtics i dinàmics en l'anàlisi econòmica i financera.
- Integrar els diferents pressupostos corresponents a les diferents àrees empresarials en un únic pressupost.
- Distingir entre ràtios estàtics i dinàmics en l'anàlisi econòmica i financera.
- Integrar els diferents pressupostos corresponents a les diferents àrees empresarials en un únic pressupost.
- Controlar l'execució del pressupost i detectar les desviacions i les seues causes.
- Detectar l'estacionalitat dels fluxos de tresoreria
- Establir els mecanismes que permeten corregir els desequilibris de liquiditat.
- Realitzar una previsió de cobraments i pagaments per a programar les necessitats de finançament i aconseguir major rendibilitat dels recursos.

- Realitzar un pressupost de tresoreria per a un determinat període i corregir les desviacions en cas de dèficit o superàvit.
- Identificar els diferents ràtios que s'utilitzen per a conèixer la solvència i liquiditat de l'empresa i les situacions de risc en les quals pot trobar-se.

UNITAT 7: LES ASSEGURANCES

Descripció general de la UD7: Les assegurances van nàixer com a mecanisme de protecció de les activitats comercials, però amb el desenvolupament de la societat sorgeix la necessitat de protegir també la vida, creant-se així assegurances destinades a cobrir tals riscos.

Estudiarem en aquest tema, tota la tipologia d'assegurances relacionades amb vida, danys i patrimonials, així com els plans de pensions per ser aquests un producte financer d'ampli ús en la societat. Veurem les diferències entre les assegurances de jubilació i els plans de pensions, així com la comparativa entre els diferents tipus d'assegurances i les seues implicacions fiscals.

Continguts conceptuals:

7.1. El Contracte d'assegurança: Legislació, Concepte, terminologia i

Tipologia.

7.1.1 Assegurances de Persones més habituals

7.1.1.1. De Vida: Tipologia i Fiscalitat.

- Unit linked
- Jubilació
- Plans de previsió assegurats (PPA)
- Plans individuals d'Estalvi Sistemàtic (PIAS), especialment el de Jubilació.

- Altres assegurances de persones: Accidents, Malaltia i a. sanitària, decessos.

7.1.2. Assegurances relacionades amb préstecs hipotecaris i personals.

7.1.3. Assegurances contra danys

7.1. 4. Prestacions.

7.2. El Contracte de Pla de Pensions individual

7.3. Diferències entre Assegurances de vida, jubilació, unik-linked, PPA, PIAS, i Plans de Pensions.

Objectius:

- Conèixer la legislació que regula els contractes d'assegurança.
- Entendre el funcionament de les assegurances i la terminologia específica emprada.
- Caracteritzar les assegurances de persones més habituals.
- Conèixer les implicacions fiscals tant de les aportacions com de les percepcions en les assegurances de vida.
- Caracteritzar les assegurances hipotecàries i personals
- Distingir entre segur hipotecari i personal.
- Conèixer i calcular les indemnitzacions per danys segons la contingència contemplada.
- Caracteritzar el Pla de pensions individual
- Establir els avantatges fiscals que suposa realitzar un Pla de Pensions.
- Establir diferències entre assegurances de vida, jubilació, Unik-linked, PPA, PIAS i Plans de Pensions.

4.2. Distribució temporal de les unitats didàctiques

A continuació, establim la caracterització i temporalització en la modalitat d'ensenyament presencial per al mòdul de Gestió Financera, amb la idea de poder implementar la programació a cada moment.

La temporalització que realitzarem es refereix als continguts indicats en l'apartat 4, distribuïts en Unitats didàctiques.

Un.	Descripció	Hores	Avaluació
1	Unitat 1. El sistema financer espanyol: Funcionament, intermediaris i mercats.	12	1
2	Unitat 2. Operacions financeres I: El càlcul financer en les operacions de capitalització i descompte.	15	1
3	Unitat 3. Operacions financeres II: Rendes financeres	21	1
4	Unitat 4. Productes i serveis financers d'actiu i passiu. Part I	14	1
4	Unitat 4. Productes i serveis financers d'actiu i passiu. Part II	7	2
5	Unitat 5. Inversions	18	2
6	Unitat 6. Finançament: fonts de finançament i pressupostos.	24	2
7	Unitat 7. Les assegurances	9	2
	Total hores	120	

Total hores 1a Avaluació: 62h

Total hores 2a Avaluació: 58h

Total hores: 120h (inclou hores exàmens i repassos)

5. METODOLOGIA DIDÀCTICA

5.1. Metodologia general

Aquest mòdul forma part de l'actual currículum del Cicle Formatiu de Grau Superior de Tècnic Superior en Administració i Finances, i s'imparteix en el segon curs d'aquest.

El Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu estableix que *“la metodologia didàctica dels ensenyaments de formació professional integrarà els aspectes científics, tecnològics i organitzatius que en cada cas corresponguen, amb la finalitat que l'alumnat adquirisca una visió global dels processos productius propis de l'activitat professional corresponent”*, i adquirint les competències clau de l'alumnat, que són :

- Capacitat per a treballar en equip
- Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions
- Autonomia i responsabilitat
- Capacitat per a l'organització del treball
- Dots de comandament, lideratge i capacitat de dirigir equips
- Habilitat comunicativa
- Capacitat d'autoaprenentatge
- Capacitat digital.

5.2. Metodologia específica

El mètode de treball a l'aula, en la modalitat presencial, es basarà en els següents aspectes metodològics:

- Cada unitat de treball s'iniciarà detectant el punt de partida o coneixements previs de l'alumnat, respecte als objectius que es pretén aconseguir.

- Es realitzarà una introducció general amb explicacions breus i esquemàtiques dels diferents aspectes, o idees principals que es vol destacar, diferenciant clarament el principal de l'accessori, incidint en els objectius que es pretenen aconseguir.
- En cada unitat didàctica es plantejaran i resoldran activitats i supòsits pràctics que ajuden en la comprensió de la unitat didàctica.
- Es propiciarà la participació contínua i activa de l'alumnat de manera que aquest siga el protagonista del seu propi aprenentatge. Es fomentarà el dialogue comprovant, amb això, el grau de comprensió i de coneixements que sobre els mateixos va adquirint l'alumnat.
- En qualsevol moment l'alumne ha de tindre facilitat per a preguntar i intervindre en classe.
- Es proposarà la resolució d'activitats per part de l'alumnat de manera individualitzada i d'acord amb el seu ritme d'aprenentatge.
- Utilització de mitjans, recursos i materials didàctics com a instruments bàsics de treball per a l'aprenentatge. Addicionalment es comptarà amb una plataforma Moodle o -Google Drive, com a recurs de suport educatiu.
- S'acabarà la unitat amb activitats d'avaluació per a veure si s'han aconseguit els resultats esperats.
- La llengua vehicular que s'utilitzarà en aquest mòdul serà el valencià.

En el cas en què es produïska una situació extraordinària, les estratègies metodològiques s'adaptaran en aquesta circumstància.

L'alumnat té a disposició continguts i activitats de cada unitat en la plataforma virtual **Aules** (<http://aules.edu.gva.es>) que s'utilitzarà com a recurs de suport per al procés d'ensenyament-aprenentatge.

- El professorat del mòdul facilitarà els recursos, activitats i materials (o indicacions sobre el llibre de text), a través de la plataforma "Aules".
- S'utilitzarà l'aplicació Webex o qualsevol altra que facilite la impartició del mòdul a distància si, per circumstàncies extraordinàries, fora necessari. En tal cas, a través d'aquesta aplicació, es convocaran per correu electrònic les sessions en les quals s'impartiran els continguts i/o es resoldran els dubtes de l'alumnat. I se seguiria el mateix horari establert per al mòdul i temporalizado en l'apartat 4.

5.3. Activitats complementàries

Donades les circumstàncies sanitàries actuals, no es preveu realitzar cap activitat complementària. Si aquestes circumstàncies milloren es podran dur a terme activitats complementàries en funció dels recursos existents en el centre i podran consistir en la realització d'un o més viatges, una visita al lloc on es produïska un esdeveniment relacionat amb el contingut del mòdul, conferències de professionals, la projecció d'un vídeo o qualsevol una altra que se'ns oferisca i el professor considere convenient realitzar.

5.4. Elements transversals

És també important, i en connexió amb les activitats descrites anteriorment, destacar que en el mòdul es treballaran valors transversals.

Les noves exigències socials i laborals demanden capacitat creativa, de comunicació verbal i escrita, esperit crític i capacitat de treball en equip.

Els valors són actituds o predisposicions i les arrels per a aconseguir una educació de qualitat per a tots. Els valors que es treballaran a l'aula són:

- El respecte a les normes i valors de convivència democràtica.
- La tolerància i la solidaritat entre les persones.
- La capacitat d'esforç i responsabilitat en l'estudi.
- L'actitud oberta, responsable i de respecte pels altres.
- La creativitat.
- La capacitat de prendre iniciatives personals i l'hàbit de treball en equip.

A més, un esperit emprenedor és necessari per a fer front a l'evolució de les demandes d'ús de futur.

5.4.1. Esforç

Desenvolupar la capacitat d'esforç i responsabilitat en l'estudi és fonamental per a avançar en el procés d'ensenyament – aprenentatge. Així doncs, com a docent es desitja treballar aquest mòdul potenciant l'esforç, per la qual cosa es duran a terme estratègies perquè l'alumne/a:

- Faça les tasques i activitats proposades.
- Estudie els conceptes treballats en classe.
- Participe activament en el desenvolupament de la classe.
- Tinga interès per saber més, senta curiositat pels nous continguts.

Es valorarà, per tant, l'evolució individualitzada de cada alumne i el seu progrés al llarg del curs.

5.4.2. Creativitat

La creativitat és un altre valor necessari potenciar en l'alumnat. La creativitat estimula la capacitat de creació i permet desenvolupar adequadament el procés d'ensenyament – aprenentatge, facilitant l'aprenentatge per descobriment.

Entre les estratègies didàctiques per a desenvolupar la creativitat es destaquen les següents:

- Realitzar anàlisis funcionals al llarg de les activitats. Consisteix a tractar d'analitzar les funcions d'un objecte i situació social, recollint tota la informació possible sobre un tema. Sobre aquesta informació se li preguntarà a l'alumnat: per a què serveix, quines són les funcions essencials d'un objecte o situació i quines són les diferents aplicacions o solucions a un problema donat.
- Proposar exercicis adivinatoris: què passaria si...

5.4.3. Les tecnologies de la informació i de la comunicació

Un dels objectius de l'educació és la del coneixement i l'ús habitual de les tecnologies de la informació i les comunicacions en l'aprenentatge.

Es promourà l'ús d'aquestes tecnologies mitjançant l'ocupació tant de material audiovisual com informàtic.

El material informàtic serà:

- Ús de l'ordinador com a processador de text, full de càlcul i eina de treball.
- Cerca d'informació relacionada amb el mòdul a través d'Internet en direccions que apareixen en la bibliografia.
- Ús del correu electrònic i la plataforma virtual Aules com a sistema habitual d'intercanvi de documents.

6. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT

L'avaluació aplicada al procés d'aprenentatge estableix: els resultats d'aprenentatge; les competències professionals, personals i socials; i els objectius generals que han de ser aconseguits pels alumnes/as. Podem per tant dir que l'avaluació aplicada respon al “què avaluar”.

Per a l'avaluació de l'aprenentatge hem tingut en compte la integració de conceptes, utilització de procediments i desenvolupament d'actituds, tal com s'indiquen a continuació:

1.- INTEGRACIÓ DE CONCEPTES:

- Coneixements
- Fets, idees.
- Principis desenvolupats.

2.- UTILITZACIÓ DE PROCEDIMENTS

- Habilitats, destreses.
- Tècniques i mètodes de treball utilitzats.

3.- DESENVOLUPAMENT D'ACTITUDS:

- Atenció i interès en classe.
- Participació.
- Hàbits adequats de treball.
- Puntualitat.
- Tolerància i respecte als companys i al professorat.
- Presentació adequada del treball.
- L'avaluació serà contínua, per a observar el procés d'aprenentatge.

Aquesta continuïtat queda reflectida en una:

- Avaluació inicial o diagnòstica: el professor iniciarà el procés educatiu amb un coneixement real de les característiques dels seus alumnes/as. Això li permetrà dissenyar la seua estratègia didàctica i acomodar la seua pràctica docent a la realitat dels seus alumnes/as. Ha de tindre lloc dins un mes des de començaments del curs acadèmic.
 - Avaluació formativa: ens serveix com a estratègia de millora per a ajustar sobre la marxa els processos educatius.
 - Avaluació final o sumativa: s'aplica al final d'un període determinat com a comprovació dels assoliments aconseguits en aqueix període. És l'avaluació final la que determina la consecució dels objectius didàctics i els resultats d'aprenentatge plantejats. Té una funció sancionadora, ja que mitjançant l'avaluació sumativa es rep l'aprobat o el no aprovat.
- L'avaluació serà Integral, per a considerar tant l'adquisició de nous conceptes, com de procediments, actituds, capacitats de relació i comunicació i de desenvolupament autònom de cada estudiant.
 - L'avaluació serà Individualitzada, perquè s'ajuste a les característiques del procés d'aprenentatge de cada alumne/a i no de manera general. Subministra informació de l'alumnat de manera individualitzada, dels seus progressos i sobretot de fins on és capaç d'arribar d'acord amb les seues possibilitats.

- L'avaluació serà Orientadora, perquè ha d'oferir informació permanent sobre l'evolució de l'alumnat respecte al procés d'ensenyament-aprenentatge.
- El procés d'avaluació tindrà en compte el grau de consecució dels resultats d'aprenentatge, objectius generals i les competències professionals, personals i socials establides en aquesta programació. Igualment tindrà en compte la maduresa de l'alumne en relació amb les seues possibilitats d'inserció en el sector productiu o de serveis als quals puga accedir, així com el progrés en estudis als quals puga accedir.

6.1. Criteris d'avaluació

Els criteris d'avaluació són les concrecions que permeten valorar si els resultats d'aprenentatge han sigut aconseguits. A continuació, s'especifica per a cada unitat de treball els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació corresponents a aquesta, així com la seua valoració ben absoluta o relativa, que permeta qualificar cada activitat realitzada. La major o menor ponderació dels criteris o valoració absoluta s'obté sobre la base del nivell de dificultat i continguts a desenvolupar per a cada criteri.

Els criteris d'avaluació associats a cada resultat d'aprenentatge són els expressats en el següent apartat 6.3 i 6.4 "Resultats d'aprenentatge, Criteris d'avaluació."

En l'Annex I del RD 1584/2011 del títol s'expressen els objectius **del mòdul** mesurats en termes de resultats **d'aprenentatge**. A més, per a mesurar l'assoliment d'aquests objectius s'utilitzaran els corresponents **criteris d'avaluació** que s'indiquen per a cadascun d'ells.

1. Determina les necessitats financeres i les ajudes econòmiques òptimes per a l'empresa, identificant les alternatives possibles

criteris d'avaluació:

- a) S'han comprovat els estats comptables des de l'òptica de les necessitats de finançament.
- b) S'han verificat informes economicofinancers i patrimonials dels estats comptables.
- c) S'han comparat els resultats de les anàlisis amb els valors establits i s'han calculat les desviacions.
- d) S'han confeccionat informes d'acord amb l'estructura i els procediments, tenint en compte els costos d'oportunitat.
- e) S'han utilitzat tots els canals d'informació i comunicació per a identificar les ajudes públiques i/o privades, així com les fonts a les quals pot accedir l'empresa.
- f) S'han identificat les característiques de les diferents formes de suport financer a l'empresa.
- g) S'ha contrastat la idoneïtat i les incompatibilitats de les ajudes públiques i/o privades estudiades.

2. Classifica els productes i serveis financers, analitzant les seues característiques i formes de contractació.

criteris d'avaluació:

- a) S'han identificat les organitzacions, entitats i tipus d'empreses que operen en el sistema financer.

- b) S'han precisat les institucions financeres bancàries i no bancàries i descrit els seus principals característiques.
- c) S'han detallat els aspectes específics dels productes i serveis existents en el mercat.
- d) S'han reconegut les variables que intervenen en les operacions que es realitzen amb cada producte/servei financer.
- e) S'han identificat els subjectes que intervenen en les operacions que es realitzen amb cada producte/servei financer.
- f) S'han relacionat els avantatges i inconvenients dels diferents productes i serveis.
- g) S'ha determinat la documentació necessària exigida i generada amb la gestió dels diferents productes i serveis financers.

3. Avalua productes i serveis financers del mercat, realitzant els càlculs i elaborant els informes oportuns.

criteris d'avaluació:

- a) S'ha recollit informació sobre productes i serveis financers a través dels diferents canals disponibles.
- b) S'han efectuat les operacions matemàtiques necessàries per a valorar cada producte.
- c) S'han calculat les despeses i comissions reportats en cada producte.
- d) S'ha determinat el tractament fiscal de cada producte.
- e) S'ha determinat el tipus de garantia exigida per cada producte.
- f) S'han realitzat informes comparatius dels costos financers de cadascun dels productes de finançament proposats.

- g) S'han comparat els serveis i les contraprestacions de les diferents entitats financeres, ressaltant les diferències, avantatges i inconvenients.
- h) S'han comparat les rendibilitats, avantatges i inconvenients de cadascuna de les formes d'estalvi o inversió proposades en productes financers.
- i) S'han realitzat els càlculs financers necessaris utilitzant aplicacions informàtiques específiques.

4. Caracteritza la tipologia d'assegurances, analitzant l'activitat asseguradora

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha identificat la legislació bàsica que regula l'activitat asseguradora.
- b) S'han relacionat els riscos i les condicions d'assegurabilitat.
- c) S'han identificat els elements que conformen un contracte d'assegurança.
- d) S'han classificat els tipus d'assegurances.
- e) S'han establert les obligacions de les parts en un contracte d'assegurança.
- f) S'han determinat els procediments administratius relatius a la contractació i seguiment de les assegurances.
- g) S'han identificat les primes i els seus components.
- h) S'ha determinat el tractament fiscal de les assegurances.

5. Selecciona inversions en actius financers o econòmics, analitzant les seues característiques i realitzant els càlculs oportuns.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha reconegut la funció dels actius financers com a forma d'inversió i com a font de finançament.

- b) S'han classificat els actius financers utilitzant com a criteri el tipus de renda que generen, la classe d'entitat emissora i els terminis d'amortització.
- c) S'han distingit el valor nominal, d'emissió, de cotització, de reembossament i altres per a efectuar els càlculs oportuns.
- d) S'ha determinat l'import resultant en operacions de compravenda d'actius financers, calculant les despeses i les comissions reportades.
- e) S'han elaborat informes sobre les diverses alternatives d'inversió en actius financers que més s'ajusten a les necessitats de l'empresa.
- f) S'han identificat les variables que influeixen en una inversió econòmica.
- g) S'ha calculat i interpretat el VAN, TIR i altres mètodes de selecció de diferents inversions.

6. Integra els pressupostos parcials de les àrees funcionals i/o territorials de l'empresa/ organització, verificant la informació que contenen.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han integrat els pressupostos de les diferents àrees en un pressupost comú.
- b) S'ha comprovat que la informació està completa i en la forma requerida.
- c) S'ha contrastat el contingut dels pressupostos parcials.
- d) S'han verificat els càlculs aritmètics, comprovant la correcció de els mateixos.
- e) S'ha valorat la importància d'elaborar dins del termini i en la forma escaient la documentació relacionada amb els pressupostos.
- f) S'ha controlat l'execució del pressupost i s'han detectat les desviacions i les seues causes.
- g) S'ha ordenat i arxivat la informació de manera que siga fàcilment localitzable.

h) S'han utilitzat aplicacions informàtiques en la gestió de les tasques pressupostàries.

6.2. Resultats d'aprenentatge

En finalitzar el mòdul professional de Gestió Financera, l'alumne aconseguirà els següents resultats d'aprenentatge, cadascun dels quals estarà associat a un conjunt de criteris d'avaluació. Tots ells s'expliquen a continuació:

RESULTATS D'APRENTATGE		TEMP.	%UN	%RA
RA 2				20%
UD 1	UNITAT 1: EL SISTEMA FINANCER ESPAÑOL: FUNCIONAMENT, INTERMEDIARIS I MERCATS.	12	20	
RA 3				30%
UD 2	UD2. OPERACIONS FINANCERES I: EL CALCULE FINANCER EN LES OPERACIONS DE CAPITALITZACIÓ I DESCOMPTE.	15	8	
UD 3	UNITAT 3: OPERACIONS FINANCERES II: RENDES FINANCERES	21	11	
UD 4	UNITAT 4: PRODUCTES I SERVEIS FINANCERS D'ACTIU I PASSIU.	21	11	
RA 5				15%
UD 5	UNITAT 5: INVERSIONS.	18	15	
RA 1				10%
UD 6	UNITAT 6: FINANÇAMENT: FONTS DE FINANÇAMENT I PRESSUPOSTOS.	12	10	
RA 6				10%
UD 6	UNITAT 6: FINANÇAMENT: FONTS DE FINANÇAMENT I PRESSUPOSTOS.	12	10	
RA 4				15%
UD 7	UNITAT 7: LES ASSEGURANCES	9	15	
TOTAL % RA				100%

6.3. Instruments d'avaluació

Les proves que s'utilitzaran al llarg del curs per a valorar l'aprenentatge de l'alumnat són els següents:

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	UTILITAT PER A L'AVALUACIÓ
Tècniques d'observació EI quadern de classe	Llista els aspectes que seran observats en l'acompliment de l'estudiant. Registre d'esdeveniments, revelant aspectes significatius del comportament de l'alumne.
Treballs de simulació o projectes en grup	S'avalua l'actitud, motivació i participació de l'alumne en treballs de grup i la seua capacitat per a relacionar-se amb els membres d'aquest. S'avalua la utilització de sistemes d'organització i planificació de tasques dins del grup en el desenvolupament del treball proposat i en la cerca solucions adequades. S'avalua el nivell de comunicació entre els membres del grup i la capacitat de decisió dins del grup. S'avalua el nivell i qualitat del desenvolupament de les activitats proposades. S'avalua la utilització d'aplicacions informàtiques més adequades i la cerca d'informació en fonts diverses.
Exposició oral, dissertació oral, argumentacions orals.	S'avalua la creativitat i el disseny d'una idea original de problema i la seua resolució. Així mateix s'avalua l'exposició davant els companys de les conclusions, investigacions i dissertacions sobre temes plantejats i coordinats pel professor.
Autoavaluació (oral, escrita, individual, en grup).	S'avalua la capacitat de crítica i autocrítica, d'inferir dels arguments d'altres companys i de valorar el procés d'aprenentatge.
Pràctiques simulades. exercicis pràctics. O	S'avalua l'actitud, motivació i participació de l'alumne en la classe, amb preguntes i situacions plantejades pel professor i pels propis alumnes, relacionades amb el treball ben fet i la cerca de la solució més adequada.
Informes/memòries pràctiques i exercicis. de	S'avalua la capacitat d'anàlisi i de síntesi. S'avalua la utilització d'eines informàtiques i de cerca d'informació en fonts diverses. S'avalua l'expressió escrita i la capacitat de formular propostes encertades i amb actitud d'ètica i professionalitat sobre els resultats obtinguts en les pràctiques i exercicis proposats.
Proves teòriques i escrites objectives individuals.	S'avalua els coneixements adquirits en el mòdul. S'avalua l'expressió escrita.
Proves pràctiques individuals	S'avalua els coneixements autònoms aplicats i les habilitats desenvolupades en el procés d'ensenyament del mòdul, en exercicis pràctics plantejats pel professor.

Els procediments i instruments utilitzats seran fonamentalment la realització d'activitats i exercicis teórico-pràctics de resposta individual en cadascuna de les avaluacions, quedant de la següent manera:

- Avaluació contínua formada per tres avaluacions parcials i activitats avaluables (AE) que hauran de ser entregades en forma i termini.

- Una sessió d'avaluació final ordinària
- Una sessió d'avaluació final extraordinària

6.4. Criteris de qualificació

Avaluació contínua

Es realitzaran dues avaluacions, en les quals es tindrà en compte el grau de consecució de les capacitats terminals i criteris d'avaluació programats per a cada unitat didàctica.

En aquesta avaluació es considerarà l'actitud positiva, correcta i participativa, el treball diari tant de classe com realitzat a casa, les activitats avaluables programades, les faltes d'ortografia (-0,2), així com l'assimilació dels continguts com a resultat de la comprensió, estudi i realització de les activitats d'ensenyament-aprenentatge programades.

La ponderació que s'aplicarà per a obtindre la qualificació d'un alumne serà la següent:

- 1) Examen d'avaluació parcial tindrà un pes en la qualificació de l'avaluació d'un 95%.
- 2) Activitats avaluables entregades en forma i termini, així com altres activitats de desenvolupament i l'observació sistemàtica de l'alumnat: si treballa o no a casa i en classe, si participa o no en classe, tindrà un pes en la qualificació de l'avaluació d'un 5%

Es realitzarà un examen per avaluació. Els exàmens seran presencials i obligatoris. L'examen constarà de dues parts: una teòrica, que suposarà el 25% de la nota, i una pràctica, que ponderarà el 75% restant. encara que aquests percentatges es podran variar amb vista al pes d'aquests continguts, segons les unitats que componen la prova, i que s'establirà prèviament perquè l'alumnat conega abans de la prova aquesta ponderació. L'alumnat ha de traure com a mínim un 4 sobre 10 en cadascuna de les dues parts perquè se li faça mitjana.

L'avaluació se supera amb un mínim de 5 punts sobre el total de 10. La nota obtinguda de cada avaluació s'arredoneix al nombre enter, sense decimals, excepte en el cas de decimals superiors a 0,75, que s'arredonirà a l'enter superior (a partir d'una nota de 5 punts).

Es podran realitzar proves parcials objectiva o diversos controls parcials per cada avaluació i formaran part de l'avaluació contínua. En el cas que es realitzen diversos controls parcials, cadascun d'ells ha de ser superat amb una nota mínima de 5 punts sobre 10 i tindran un pes diferent el càlcul de la nota de l'avaluació, en funció del pes que la professora assigne a cadascun d'ells (en funció dels continguts o unitats que componen cada control).

No hi ha recuperacions. Si alguna de les avaluacions està suspesa es podrà presentar d'aqueixa part en la convocatòria ordinària.

L'alumne/al fet que en la realització de proves objectives o en treballs proposats, utilitze mitjans enganyosos per a aprovar les mateixes (copiar, xulles, etc.) suspendrà la prova i haurà de fer la recuperació.

L'alumnat supera el mòdul per avaluació contínua, quan obté una qualificació igual o superior a 5 punts en cadascuna de les avaluacions, i en aquest cas la qualificació final de la convocatòria ordinària serà la mitjana aritmètica de totes les avaluacions, que s'arredonirà matemàticament per deixar-ne constància en acta sense decimals. S'arredoneix al nombre enter, sense decimals, excepte en el cas de decimals superiors a 0,75, que s'arredonirà a l'enter superior (a partir d'una nota de 5 punts).

La qualificació final del mòdul serà la mitjana ponderada de les dues avaluacions. Per a superar el mòdul han de tindre una nota mínima de 5 sobre 10 en cada avaluació.

L'alumnat perd el dret a l'avaluació contínua en cada mòdul quan no supera un 15% de faltes d'assistència a classe, tant justificades com no, en els grups presencials.

Per tant, l'alumnat perdrà el dret a l'avaluació contínua quan abast faltes en tot el curs o faltes en una avaluació. En aquest últim cas l'alumnat haurà de presentar-se al procés d'avaluació puntual final de l'avaluació en la qual haja perdut el dret a l'avaluació contínua.

El càlcul del percentatge es realitza sobre les sessions que realment han sigut impartides pel professorat en l'espai de temps que la present programació determine (una avaluació o un curs). En el cas que una sessió incloga més d'una hora consecutiva, la falta es computa sobre cada hora.

Recuperacions

Aquells alumnes que tinguen alguna/s avaluació/és suspesa/s, podrà recuperar-la/s en la convocatòria ordinària, guardant la qualificació de la part aprovada per a fer mitjana amb la nota obtinguda de la part examinada en la convocatòria ordinària. Es farà mitjana a partir de 4 i només es tindran en compte les Activitats Avaluable d'aquesta avaluació si s'obté una qualificació igual o superior a 5 sobre 10 en l'examen de la convocatòria ordinària.

Avaluació final (convocatòria ordinària)

En el cas de no presentar-se a cap de les avaluacions o haver suspés alguna d'elles, l'alumne/a podrà recuperar en la convocatòria ordinària. Només haurà d'examinar-se de la part de la matèria no superada o no presentada. No es guardarà la nota dels treballs realitzats referents a les unitats didàctiques, però sí que es guardarà la nota de l'avaluació aprovada per a calcular la mitjana aritmètica i obtenir la nota final del mòdul.

Avaluació final (convocatòria extraordinària)

Si l'alumne/a no es presenta a cap avaluació, o suspén en la convocatòria ordinària, podrà examinar-se de tot el curs en la convocatòria extraordinària, realitzant un examen teoricopràctic de tota la matèria. No es tindran en compte per a la qualificació final en aquest cas els treballs entregats durant el curs.

Quan l'alumne/a no es presente als exàmens presencials de cada avaluació, la qualificació en l'avaluació corresponent serà de "no avaluat", quedant arracada per a recuperar en la prova de la convocatòria ordinària.

Els exàmens de convocatòria final ordinària i/o extraordinària, són convocatòries oficials, per la qual cosa en cas de no poder assistir serà aplicable la normativa vigent sobre aquest tema.

6.5. Activitats de reforç i ampliació

La recuperació ha d'entendre's com a activitat i no sols com a examen de recuperació. Així, es tracta una part més del procés d'ensenyament-aprenentatge, tenint en compte que es tracta d'avaluació contínua i d'una formació integral de l'alumne. S'iniciarà quan es detecte la deficiència en l'alumne sense esperar el suspens. Realitzant amb l'alumne activitats complementàries de reforç, donant-li suport en aquells punts on presente deficiències, és molt probable que s'evite l'avaluació negativa.

Quan l'alumne no aconseguisca la superació de les deficiències i fallades detectades i, per tant, no hi ha aconseguit una valoració suficient en qualsevol dels conceptes avaluats, es podrien establir activitats específiques de recuperació en el cas que la professora ho considere oportú, no sent obligatòria la realització de recuperacions, que queden a criteri de la professora segons l'evolució del procés d'ensenyament-aprenentatge.

Aquestes activitats podran consistir, segons la naturalesa dels conceptes, coneixements i capacitats implicats en: resolució de qüestionaris, anàlisis i solució de casos i problemes, treballs, informes, realització d'estudis i exposicions...

No oblidem que és important que l'alumnat se senta estimulat i orientat pel professor per a corregir les diferències que posseeix, fent-li veure que pot aconseguir els objectius proposats.

En cada avaluació es poden realitzar diverses proves objectives corresponents a una o diverses unitats didàctiques, les quals estaran associades als diferents resultats d'aprenentatge. Si no se supera una avaluació parcial, quedarà baix criteri de la professora la realització o no de la recuperació pertinent. En cas que es realitzen recuperacions, aquestes englobaran els continguts corresponents a les unitats didàctiques no superades. Prèvia a la realització d'aquesta prova se li podrà facilitar a l'alumne material complementari per a reforçar el contingut i aclarir conceptes.

Els alumnes/as que no superen algun resultat d'aprenentatge, haurà d'examinarse del mateix en la corresponent convocatòria per a l'avaluació final.

7. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Els recursos didàctics són "mediadors o eines" en el procés d'ensenyament - aprenentatge i a través d'ells es poden treballar conceptes i procediments, però també poden ser elements motivadors que guien el procés, estimulen l'atenció i l'interés dels alumnes/as i els ajuden a desenvolupar estratègies d'aprenentatge. La funció fonamental dels recursos didàctics és facilitar l'aprenentatge, establint un contacte entre el subjecte i la realitat.

Dins de l'àmplia gamma dels recursos didàctics destaquen tres grans grups.

- Recursos impresos.
- Recursos audiovisuals.
- Recursos informàtics.

Recursos **impresos**: fan referència a una gran diversitat de recursos didàctics que provenen de la impremta. Propose els següents:

- Llibres de consulta recomanats indicats al final de l'apartat.
- La biblioteca de l'aula, del centre i de la pròpia localitat.
- Premsa especialitzada en la matèria.
- Textos legals i documents mercantils, laborals, fiscals, comptables, etc.
- Formularis i impresos d'ús habitual en l'empresa i/o institucions financeres.: lletra de canvi, factures, rebuts, notes de càrrec i abonament, xecs
- Anotacions del professor.
- Altres materials elaborats pel professorat que imparteix el mòdul.
-

Recursos **audiovisuals**: es poden definir coma aquells que se serveixen de diverses tècniques de captació i difusió de la imatge i el so, aplicades a l'ensenyament i a l'aprenentatge dels alumnes/as.

Entre els tipus de material audiovisual que es poden utilitzar en el procés d'ensenyament-aprenentatge, es proposen els següents:

- Vídeo i televisió. Demostracions tècniques.
- Pel·lícules: Wall Street 2: Els diners mai dorm, d'Oliver Stone (2010)

Recursos **informàtics**: es farà ús de les noves tecnologies i en concret de la informàtica. En tots els àmbits de la societat (empreses, laboratoris, comerços, administració) s'ha introduït de manera vertiginosa l'ús de la informàtica. Facilita la personalització de l'aprenentatge i l'autoaprenentatge, en permetre l'establiment d'un diàleg o interacció directa entre l'alumne i l'ordinador. Compleix l'objectiu d'un ensenyament adaptat a les característiques personals de cada

alumne. Permet la seua utilització en les classes com a suport en substitució de les transparències, diapositives o per a la presentació d'aplicacions informàtiques.

L'hipertext que les webs posen a la nostra disposició facilita diferents nivells de lectura o estudi, seguint una informació general en aquells apartats que es dominen millor i ampliant on es vol, permetent d'una forma fàcil i ràpida aprofundir en els continguts que es desitja. Per tant, l'usuari pot triar el recorregut a seguir en l'aprenentatge i el nivell de profunditat en cada apartat o qüestió, resolent bona part dels dubtes en ampliar la informació en els punts triats.

El sistema educatiu no ha romàs alié a aquest fenomen, per la qual cosa disposem d'aquesta mena de recursos que hem d'utilitzar, com són:

- Ordinadors amb connexió a Internet
- Calculadores
- Ús d'Internet i de programes específics adequats als continguts dels diferents models.
- Plataforma virtual Aules i Google Drive per a minimitzar el risc d'infectar els equips amb virus.

Tots aquests recursos s'empraran tractant de dinamitzar l'espai i els temps de manera que afavorisquen el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Llibres de Text recomanats

- Gestió Financera
Ed. Mc. Graw Hill
- Gestió Financera
Ed. Palomero Delgado Editores

8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECÍFIQUES

Es prendran les mesures necessàries atés el DECRET 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

A les nostres aules, ens trobem amb un alumnat molt variat. Aquesta diversitat és originada per múltiples motius: diferents capacitats, ritmes i estils d'aprenentatge, motivacions, interessos, situacions socioeconòmiques i culturals, lingüístiques i de salut de l'alumnat. Arran d'aquesta realitat, el nou sistema educatiu espanyol, incideix de manera especial en la “educació des de la diversitat”.

Amb la finalitat de facilitar l'adquisició de les competències professionals personals i socials, l'assoliment dels objectius generals i els resultats d'aprenentatge i la corresponent titulació, aquest apartat ha resultat clau en el disseny d'aquesta programació, facilitant a cada individu, en relació amb les seues capacitats individuals, la consecució dels resultats d'aprenentatge proposats.

Els mètodes han de partir de la perspectiva del professorat com a orientador, promotor i facilitador del desenvolupament en l'alumnat, ajustant-se al nivell competencial inicial d'aquest i tenint en compte l'atenció a la diversitat i el respecte pels diferents ritmes i estils d'aprenentatge mitjançant pràctiques de treball individual i cooperatiu.

No obstant això, s'aplicaran les instruccions i directrius que, en relació amb aquesta mena d'alumnat, marque el departament d'orientació de l'IES.

8.1. Atenció a la diversitat segons la normativa vigent

Tant la LOE, LEA, com l'Ordre de 25 de juliol de 2008 pretenen actuacions en els següents capítols de diversitat a l'aula:

1. Equitat en l'Educació
2. Necessitats educatives especials
3. Altes capacitats intel·lectuals
4. Integració tardana en el sistema educatiu espanyol
5. Compensació de les desigualtats en Educació

8.1.1. Equitat en l'educació

A fi de garantir l'equitat, el títol II de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, aborda l'alumnat que requereix una atenció educativa diferent a l'ordinària i estableix els recursos precisos per a escometre aquesta tasca amb l'objectiu d'aconseguir la seua plena inclusió i integració.

Amb caràcter específic per a la comunitat Valenciana

8.1.2. Alumnat que presenta necessitats educatives especials

Alumnat que requerisca, per un període de la seua escolarització o al llarg de tota ella, determinats suports i atencions educatives específiques derivades de discapacitat o trastorns greus de conducta.

Formació Professional

Els centres de formació professional desenvoluparan els currículums establits per l'Administració educativa corresponent d'acord amb les característiques i expectatives de l'alumnat, amb especial atenció a les necessitats d'aquelles

persones que presenten una discapacitat, i les possibilitats formatives de l'entorn, especialment en el mòdul professional de formació en centres de treball. Els processos d'avaluació s'adequaran a les adaptacions metodològiques de les quals haja pogut ser objecte l'alumnat amb discapacitat i es garantirà la seua accessibilitat a les proves d'avaluació.

Quan es tracte de persones adultes es prestarà una atenció adequada, en condicions d'accessibilitat i amb els recursos de suport necessaris, en cada cas, a les persones amb discapacitat.

S'establiran les mesures i instruments necessaris de suport i reforç per a facilitar la informació, orientació i assessorament a les persones amb discapacitat.

Les Administracions educatives establiran un percentatge de places reservades per a alumnat amb discapacitat, que no podrà ser inferior al cinc per cent de l'oferta de places.

L'alumnat disposarà dels mitjans i recursos que es precisen per a accedir i cursar aquests ensenyaments.

Per a aquest alumnat s'adaptarà el currículum als seus interessos i possibilitats, adaptant els continguts a mínims i utilitzant una metodologia que permeta aconseguir els objectius mínims del mòdul. Es proposaran diverses activitats de reforç, com a glossaris, treballs grupals, etc.

8.1.3. Alumnat amb altes capacitats intel·lectuals

Es proposaran activitats d'ampliació, fonamentalment cerca d'informació a través d'Internet per a la seua anàlisi i exposició a la resta del grup de classe. Així mateix es proposarà diversos llibres de lectura relacionats amb l'actualitat i objectius del currículum.

8.1.4. Alumnat amb integració tardana en el sistema educatiu espanyol

La secció tercera del capítol I del títol II de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, aborda a l'alumnat que s'incorpore de manera tardana al sistema educatiu espanyol,

per conducta d'altres països o per qualsevol altre motiu, i l'inclou dins de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

8.1.5. Educació Compensatòria

L'atenció a la diversitat comporta l'exigència de proporcionar una educació de qualitat a tots els ciutadans de tots dos sexes, en tots els nivells del sistema educatiu. Es tracta d'aconseguir que tots els ciutadans aconseguisquen el màxim desenvolupament possible de totes les seues capacitats, individuals i socials, intel·lectuals, culturals i emocionals per al que necessiten rebre una educació de qualitat adaptada a les seues necessitats.

La inclusió educativa i la no discriminació han d'actuar com a elements compensadors de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials, amb especial atenció a les quals deriven de discapacitat.

S'han de compensar les desigualtats a través de programes específics desenvolupats en centres docents escolars o zones geogràfiques on resulte necessària una intervenció educativa compensatòria. La programació de l'escolarització ha de garantir una adequada i equilibrada distribució entre els centres escolars dels alumnes amb necessitats de suport educatiu.

Amb la finalitat de fer efectiu el principi d'igualtat en l'exercici del dret a l'educació les Administracions públiques desenvoluparan accions de caràcter compensatori en relació amb les persones, grups i àmbits territorials que es troben en

situacions desfavorables i proveiran els recursos econòmics i els suports precisos per a això.

Per a atendre degudament aquesta mena d'alumnat comptem amb la col·laboració del departament d'orientació de centre.

9. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

L'avaluació del procés d'ensenyament s'aplica mitjançant una autoreflexió del professor amb la finalitat de valorar:

- Si la seua programació didàctica és sistemàtica i adequada
- Si motiva i aconsegueix que l'alumnat s'esforce.
- Si s'han emprat els recursos i materials necessaris
- Si s'han aconseguit els resultats d'aprenentatge i els objectius proposats.
- Si hi ha un bon ambient a l'aula i una bona relació entre els alumnes/as
- Si les activitats realitzades eren les adequades.
- Si la distribució temporal ha sigut correcta.

Els professors per tant avaluaran els processos d'ensenyament, la seua pròpia pràctica docent i les programacions, per a comprovar el grau de desenvolupament aconseguit i la seua adequació a les necessitats educatives del centre i de l'alumnat.

I atés que el currículum és obert i flexible, el professor modificarà, si fora necessari, després de la realització d'aquesta autoavaluació, sempre amb la finalitat de millorar i progressar en el procés d'ensenyament-aprenentatge.